

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
Г Р А Д С О М Б О Р**

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ
ГРАДА СОМБОРА
ЗА ПЕРИОД 2023-2025. ГОДИНЕ**

САДРЖАЈ

У В О Д.....	3
МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА.....	7
ВИЗИЈА	10
ПРАВНИ ОКВИР	10
АНАЛИЗА КОНТЕКСТА	14
ПОДАЦИ О ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА.....	14
ВИТАЛНИ И ДЕМОГРАФСКИ ПОКАЗАТЕЉИ	15
ОБРАЗОВАЊЕ	17
ЕКОНОМСКИ ПОЛОЖАЈ И ЗАПОСЛЕНОСТ.....	20
ЗДРАВЉЕ	24
СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	27
НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ И ПАРТНЕРСКИМ ОДНОСИМА.....	29
ОДЛУЧИВАЊЕ.....	32
СПОРТ.....	36
УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА КОЈА СЕ БАВЕ УНАПРЕЂЕЊЕМ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ.....	38
РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА У ОБЛАСТИ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА СОМБОРА	39
РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА О БЕЗБЕДНОСТИ ЖЕНА И ДЕВОЈЧИЦА У ЈАВНИМ ПРОСТОРИМА У СОМБОРУ	57
КОРИШЋЕЊЕ ВРЕМЕНА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ.....	61
ПРЕГЛЕД КЉУЧНИХ ИЗАЗОВА	62
ЦИЉЕВИ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ И МЕРЕ ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ	65
АКЦИОНИ ПЛАН.....	66
МОНИТОРИНГ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ.....	79

УВОД

„Родна равноправност претпоставља да мушкарци и жене имају једнаке предуслове за остваривање људских права, да постоје једнаке могућности за мушкарце и жене да допринесу културном, политичком, економском, социјалном и националном напретку, као и да имају идентичне могућности да уживају све користи и бенефиције од напретка једне заједнице“.

(Европска повеља о родној равноправности на локалном нивоу)

Родна равноправност представља одсуство дискриминације по основу пола/рода, једнака права у друштвеном, економском и политичком животу, као и поштовање људских права жена и мушкараца и могућност да у потпуности развију своје потенцијале и интересовања, без обзира на родне стереотипе и улоге, те да живе у слободном окружењу, односно у друштвеној заједници која обезбеђује једнаке могућности.

На XIII седници Скупштине Града Сомбора одржаној 29. новембра 2013. године, донета је Одлука о усвајању Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу („Службени лист Града Сомбора“, број 9/13) и Одлука о равноправности полова у органима локалне самоуправе и органима управљања јавних предузећа, установа и организација чији је оснивач Град Сомбор („Службени лист Града Сомбора“, број 8/13).

Европска повеља о родној равноправности на локалном нивоу или "*European Charter for Equality of Women and Men in Local Life*" настала је 2006. године. Документ Савета европских општина и региона донео је повељу са којом се локалне власти обавезују на унапређење родне равноправности кроз пружање практичних алата којима се омогућава локалним управама да у своје политике уведу принцип родне равноправности у свим областима живота за које су надлежни.

Уз подршку Владе Краљевине Шведске, основана је Опсерваторија за праћење примене Европске повеље чија је улога имплементација политика родне равноправности на нивоу Савета европских општина и региона. Опсерваторија је успоставила мрежу Националних координатора/ки задужених за праћење примене Повеље, који ажурирају информације о потписивању Повеље и промовишу Повељу својим чланицама. Координатор/ка за Републику Србију је особа из Сталне конференције градова и општина.

Повеља се састоји из три дела, у уводном делу и преамбули се говори о разлозима за настанак Повеље, као и о најважнијим међународним документима који су правни основ. У првом делу представљено је шест основних начела Повеље, а други део говори о начину имплементације њених одредаба. Трећи и најважнији део садржи све надлежности локалног нивоа управљања у већини европских земаља које су груписане у неколико тема: демократска одговорност; политичка улога, општи оквир за равноправност, улога послодавца, јавне набавке и уговарање, улога пружања услуга, планирање и одрживи развој, улога надзорног тела, братимљење и међународна сарадња.

Елиминисање родних стереотипа, укључивање родне перспективе у јавне политике тзв. *Gender mainstreaming*, те акциони планови за које су обезбеђена средства у локалним буџетима представљају услов за остваривање циљева према којима идемо.

Повељом је дефинисано да родна равноправност претпоставља да мушкарци и жене имају једнаке предуслове за остваривање људских права, као и да постоје једнаке могућности за мушкарце и жене да допринесу културном, политичком, економском, социјалном и националном напретку, као и да имају идентичне могућности да уживају све користи и бенефиције од напретка једне заједнице.

Основни принципи Повеље о родној равноправности жена и мушкараца на локалном нивоу су:

- равноправност жена и мушкараца је фундаментално право;
- подједнако учествовање жена и мушкараца у процесима одлучивања је предуслов за демократско друштво;
- елиминисање родних стереотипа је од кључног значаја за постизање равноправности;
- укључивање родне перспективе у све активности локалне и регионалне управе је неопходно у процесу побољшања равноправности;
- акциони планови и програми за које су осигурана одговарајућа средства, неопходан су алат за унапређење родне равноправности.

Остварење родне равноправности је једно од кључних питања развоја друштва и локалне заједнице. Иако је у последњих десет година постигнут значајан напредак у области родне равноправности и наше законодавство јемчи једнака права женама и мушкарцима, родна равноправност још увек није присутна у свакодневном животу, јер мушкарци и жене не остварују иста права и жене су у појединим сегментима у неповољнијем положају, те је потребно предузети одређене мере како би се ове неједнакости уклониле и њихов положај уравнотежио.

Увођење родне равноправности у јавне политике и у све области друштвеног живота захтева деловање у смислу повећања знања о узроцима и последицама дискриминације по основу пола.

Примена политике једнаких могућности и родне равноправности подразумева употребу недискриминаторног, родно осетљивог језика.

У недостатку стандардизоване терминологије у области родне равноправности, у наставку је наведено тумачење термина из Закона о родној равноправности ("Сл. гласник РС", бр. 52/2021):

1) род означава друштвено одређене улоге, могућности, понашања, активности и атрибуте, које одређено друштво сматра прикладним за жене и мушкарце укључујући и међусобне односе мушкараца и жена и улоге у тим односима које су друштвено одређене у зависности од пола;

2) осетљиве друштвене групе су жене са села, жртве насиља, као и групе лица које се због друштвеног порекла, националне припадности, имовног стања, пола, родног

идентитета, сексуалне оријентације, старости, психичког и/или физичког инвалидитета, живота у неразвијеном подручју или из другог разлога или својства налазе у неједнаком положају;

3) пол представља биолошку карактеристику на основу које се људи одређују као жене или мушкарци;

4) једнаке могућности подразумевају једнако остваривање права и слобода жена и мушкараца, њихов равноправни третман и равноправно учешће у политичкој, економској, културној и другим областима друштвеног живота и у свим фазама планирања, припреме, доношења и спровођења одлука и равноправно коришћење њихових резултата, без постојања родних ограничења и родне дискриминације;

5) дискриминација лица по основу два или више личних својстава без обзира на то да ли се утицај појединих личних својстава може разграничити (вишеструка дискриминација) или се не може разграничити (интерсексијска дискриминација);

6) родна перспектива односи се на узимање у обзир родних разлика, разлика по полу и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца и њихово укључивање у све фазе планирања, припреме, доношење и спровођење јавних политика, прописа, мера и активности;

7) родна анализа представља процењивање утицаја последица сваке планиране активности, укључујући законодавство, мере и активности, јавне политике и програме, по жене и мушкарце и родну равноправност у свим областима и на свим нивоима;

8) уродњавање представља средство за остваривање и унапређивање родне равноправности кроз укључивање родне перспективе у све јавне политике, планове и праксе;

9) уравнотежена заступљеност полова постоји када је заступљеност једног од полова између 40-50% у односу на други пол, а осетно неуравнотежена заступљеност полова постоји када је заступљеност једног пола нижа од 40% у односу на други пол, осим ако из посебног закона не произлази другачије;

10) родно засновано насиље је сваки облик физичког, сексуалног, психичког, економског и социјалног насиља које се врши према лицу или групама лица због припадности одређеном полу или роду, као и претње таквим делима, без обзира на то да ли се дешавају у јавном или приватном животу, као и сваки облик насиља који у већој мери погађа лица која припадају одређеном полу;

11) насиље према женама означава кршење људских права и облик дискриминације према женама и сва дела родно заснованог насиља која доводе или могу да доведу до: физичке, сексуалне, психичке, односно, финансијске повреде или патње за жене, обухватајући и претње таквим делима, принуду или произвољно лишавање слободе, било у јавности било у приватном животу;

12) насиље у породици означава свако дело физичког, сексуалног, психичког, односно економског насиља до којег долази у оквиру породице или домаћинства, односно између

бивших или садашњих супружника или партнера, независно од тога да ли извршилац дели или је делио исто боравиште са жртвом;

13) узнемиравање јесте свако нежељено понашање које има за циљ или последицу повреду достојанства лица или групе лица на основу пола, односно рода, а нарочито ако се тиме ствара страх или непријатељско, застрашујуће, понижавајуће и увредљиво окружење;

14) подстицање на дискриминацију на основу пола, односно рода је давање упутстава о начину предузимања дискриминаторних поступака и навођења на дискриминацију на основу пола, односно рода, на други сличан начин;

15) сексуално, односно полно узнемиравање јесте сваки нежељени вербални, невербални или физички акт сексуалне природе који има за циљ или последицу повреду личног достојанства, а нарочито ако се тиме ствара страх, непријатељско, застрашујуће, понижавајуће или увредљиво окружење;

16) сексуално, односно полно уцењивање је свако понашање лица које, у намери чињења или нечињења дела сексуалне природе, уцени другог да ће у случају одбијања пружања траженог против њега или њему блиског лица изнети нешто што може шкодити њеној или његовој части или угледу;

17) родно осетљив језик јесте језик којим се промовише равноправност жена и мушкараца и средство којим се утиче на свест оних који се тим језиком служе у правцу остваривања равноправности, укључујући промене мишљења, ставова и понашања у оквиру језика којим се служе у личном и професионалном животу;

18) органи јавне власти јесу државни органи, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и јавна предузећа, установе, јавне агенције и друге организације и лица којима су законом поверена поједина јавна овлашћења, као и правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе;

19) послодавац је домаће или страно правно и физичко лице у јавном и приватном сектору, које запошљава, односно радно ангажује једно или више лица, односно лице које у државном органу, органу аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе врши права и дужности послодавца у име Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе;

20) удружење јесте добровољна и невладина недобитна организација заснована на слободи удруживања више физичких или правних лица, основана ради праћења, остваривања и унапређења одређеног заједничког или општег циља и интереса, који нису забрањени Уставом или законом, уписана у регистар надлежног органа, у складу са законом;

21) социјални партнери су Влада, надлежни орган аутономне покрајине, надлежни орган јединице локалне самоуправе, репрезентативни синдикати, репрезентативна удружења послодаваца, послодавци, изузев субјеката који се по другом основу јављају као

социјални партнери, произвођачи и продавци роба и пружаоци услуга, јавна предузећа и јавне службе;

22) плата представља новчану надокнаду за извршен рад. Право на плату је основно и неотуђиво право запослених из радног односа. Плата подразумева надокнаду за једнак рад, односно рад једнаке вредности уз примену начела једнакости и једнаког поступања према запосленима, без обзира на пол, односно род;

23) неплаћени кућни рад представља послове за чије обављање се не остварује новчана накнада, а подразумевају вођење домаћинства, старање и бригу о деци, о старијим и болесним члановима/ицама породице, послове на пољопривредном имању, као и друге сличне неплаћене послове;

24) родни стереотипи јесу традицијом формиране и укоренење идеје према којима су женама и мушкарцима произвољно додељене карактеристике и улоге које одређују и ограничавају њихове могућности и положај у друштву;

25) тела за родну равноправност су повремена тела органа аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе која се образују у циљу спровођења мера предвиђених овим законом и документима јавних политика ради унапређења родне равноправности.

МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Локалним акционим планом за родну равноправност утврђује се целокупна локална политика у циљу унапређења родне равноправности и унапређења положаја жена на подручју Града Сомбора и интегрисања принципа родне равноправности у све области деловања институција система, као један од елемената демократизације друштва, у циљу бржег, равномернијег и ефикаснијег друштвеног развоја, у складу са политиком једнаких могућности прокламованом у Уставу Републике Србије. Акционим планом се утврђују циљеви, мере и активности које ће се спроводити у периоду од 2023. године до 2025. године. Акциони план је усаглашен са релевантним стратешким документима које је донела Влада Републике Србије.

Сама израда ЛАП-а прошла је кроз следеће **фазе**:

1. Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП-а
2. Анализа контекста
3. Спровођење квалитативног и квантитативног истраживања
4. Стратешко и акционо планирање
5. Процес јавне расправе
6. Усвајање стратешког документа од стране Скупштине града

Локалним акционим планом утврђују се циљеви, мере, активности и средства, која ће за циљ имати побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности.

У процесу израде Акционог плана примењен је партиципативни метод, заступљен у свим фазама процеса. Прикупљање података обављено је уз подршку институција, организација и удружења са подручја Града Сомбора. Поред прикупљених података, Сомборски едукативни центар је реализовао истраживање у области родне равноправности. Прикупљени подаци и резултати истраживања допринели су формулисању циљева и активности садржаних у Локалном акционом плану.

Дефинисани су циљеви и активности, све у складу са правним оквиром за област родне равноправности, а нарочито са Националном стратегијом за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године.

Као извори података коришћени су подаци Републичког завода за статистику, Националне службе за запошљавање, основних и средњих школа, Дома здравља, ЗЈЗ, Центра за Социјални рад, Полицијске управе, удружења грађана са подручја Града Сомбора, документација локалне самоуправе и подаци других институција и организација.

Радни тим за израду Локалног акционог плана за родну равноправност чине:

- 1) Бранислав Сворцан, помоћник градоначелника за област инвестиција и сарадње, председник
- 2) Марија Јерковић, начелница Одељења за друштвене делатности, заменица председника
- 3) Мирела Иванковић, помоћница начелнице Одељења за друштвене делатности
- 4) Биљана Клипа, секретарка Црвеног крста Сомбор
- 5) Стеван Оршош, представник Савета за родну равноправност
- 6) Зорица Голубовић, Женска алтернатива
- 7) Ружица Ракинић, чланица Савета за родну равноправност

Основни задаци Радног тима су:

- Израда Локалног акционог плана за родну равноправност за територију града Сомбора за период 2023-2026. године са наведеним циљевима, начином и динамиком реализације;
- оперативно праћење и оцењивање успешности остваривања циљева;
- унапређење превенције, препознавања и заштите од родно заснованог насиља;
- сарадња са свим релевантним актерима/кама укљученим у предметну област на локалном нивоу;
- стална сарадња са координационим телом за родну равноправност Републике Србије;
- активно учешће у спровођењу Стратегије за родну равноправност и Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу.

Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП-а

Први корак у процесу израде ЛАП-а за родну равноправност Града Сомбора било је формирање Радног тима за израду и дефинисање динамике будућих активности како би финални стратешки документ био усвојен на седници Скупштине града у текућој години.

У припремној фази договорено је да ЛАП буде стратешки документ који ће да прати циљеве дефинисане Националном стратегијом за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године и Акционим планом за спровођење Националне стратегије за родну равноправност за период од 2022. до 2023. године.

Анализа контекста је један од кључних корака у процесу израде Локалног акционог плана родне равноправности. Анализи контекста приступљено је темељно, а прикупљени подаци приказани су у наставку документа. Осим прикупљених података, приказани су и резултати истраживања које је Сомборски едукативни центар реализовао за потребе израде Локалног акционог плана за родну равноправност у првом кварталу 2023. године.

Стратешко и акционо планирање – на основу прикупљених података дефинисани су стратешки правци и приоритети града у области родне равноправности. У дефинисању и креирању конкретних активности, поред наведених података, кључну улогу је имала и анализа локалних ресурса, односно реалне могућности локалне заједнице. Финална верзија ЛАП-а предата је у процес јавне расправе.

Принципи и вредности

Локални акциони план за родну равноправност за територију града Сомбора усмерен је на успостављање пуне равноправности жена и мушкараца у свим областима јавног и приватног живота. Родна равноправност је у основи одрживог развоја уз укљученост свих; крајњи циљ је побољшање квалитета живота грађана и грађанки. Родна равноправност је предуслов развоја и налази се у основи отклањања кључних развојних препрека Републике Србије, као што су неусаглашен демографски и економски развој, неадекватно коришћење људских ресурса, занемарен развој руралних подручја, неодговарајуће управљање природним ресурсима и угрожавање животне средине.

Основни принципи на којима се заснива стратешко планирање у области родне равноправности на територији Града Сомбора су:

1. поштовање људских права, достојанства и интегритета личности, као и уважавање различитости,
2. солидарност, правичност и једнаке могућности за све, без дискриминације по било којој основи,
3. подршка личном и друштвеном оснаживању жена, нарочито припадница рањивих група,
4. јавност и транспарентност у спровођењу мера и одговорност државе у постизању родне равноправности,

5. заједнички ангажман жена и мушкараца и њихово партнерство у остваривању родне равноправности,
6. узимање у обзир економских, социјалних, административних, буџетских и других могућности,
7. континуираност планирања,
8. координација, сарадња и стратешко партнерство државног, пословног и цивилног сектора у постизању родне равноправности,
9. конзистентност и усклађеност са преузетим обавезама у процесу европских интеграција.

ВИЗИЈА

Град Сомбор је родно одговорна средина у којој су жене и мушкарци, девојчице и дечаци, као и особе другачијих родних идентитета равноправни, имају једнака права и једнаке могућности.

ПРАВНИ ОКВИР

Заштита од дискриминације и поштовање родне равноправности представљају основ остваривања људских права. Процес укључивања наше земље у европске интеграције захтева да се у остваривању и заштити основних људских права поштују највиши међународни и национални стандарди. Такође, неопходне су реформе ради укидања одредби и пракси које подржавају родно засновану дискриминацију, као и посебне мере за повећање заступљености жена у државној управи, локалној самоуправи и у процесима одлучивања.

Устав Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06), највиши правни акт, у члану 21. став 3. забрањује сваку дискриминацију, непосредну или посредну, по било ком основу, а као један од истакнутих основа управо је забрана дискриминације на основу пола. Устав такође гарантује право на једнаку законску (члан 21. став 2.) и судску заштиту (члан 36.), правну заштиту свих основних људских права свим грађанима и грађанкама без дискриминације, укључујући и обраћање међународним институцијама у циљу заштите зајемчених права (члан 22. став 2.), гарантује и право на рехабилитацију и накнаду материјалне или нематеријалне штете проузроковане незаконитим или неправилним радом државних или других органа (члан 35.), неповредивост физичког и психичког интегритета (члан 25. став 1), забрањује ропство и положај сличан ропству, као и сваки облик трговине људима (члан 26. ст. 1. и 2), јамчи заштиту деце од психичког, физичког, економског и сваког другог искоришћавања или злоупотребавања (члан 64. став 3), јамчи посебну заштиту породице, мајки, самохраних родитеља оба пола и деце (члан 66.), налаже обезбеђивање равноправности и заступљености полова у Народној скупштини, у складу са

законом (члан 100. став 2). Устав Републике Србије обезбеђује грађанима и грађанкама економска права којима је загарантовано право на запошљавање, право на рад и право на слободан избор професије женама и мушкарцима под једнаким условима.

Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС”, број 22/09) уређује општу забрану дискриминације, облике и случајеве дискриминације и механизме заштите, а међу основама дискриминације наводи, између осталих, пол, родни идентитет, сексуалну оријентацију, брачни и породични статус (члан 2. став 1.).

Законом о родној равноправности („Службени гласник РС”, број 52/2021) уређују се појам, значење и мере политике за остваривање и унапређивање родне равноправности, врсте планских аката у области родне равноправности и начин извештавања о њиховој реализацији, институционални оквир за остваривање родне равноправности, надзор над применом закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређивање родне равноправности.

У националном законодавству, антидискриминационе одредбе имају и:

- Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, број 33/06 и 13/16);
- Закон о заштити права и слобода националних мањина („Службени гласник СРЈ”, бр. 11/02 и „Службени гласник РС”, бр. 72/09 – др. закон и 97/13 – УС и 47/18);
- Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19);
- Породични закон („Службени гласник РС”, бр. 18/05, 72/11 и 6/15); Закон о социјалној заштити („Службени гласник РС”, број 24/11);
- Закон о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17, одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење);
- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17-др закон);
- Закон о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС”, бр. 84/14 и 58/15, 12/2016);
- Закон о електронским медијима („Службени гласник РС”, број 83/14, 6/2016 и др. закон);
- Закон о избору народних посланика („Службени гласник РС”, бр. 35/00, 57/03, 72/03, 18/04, 85/05, 101/05, 104/09, 28/11 и 36/11);
- Закон о локалним изборима („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 34/10 – УС, 54/11);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС”, бр. 25/2019);
- Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС”, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/2016- др. закон и 47/2018);

- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 32/13);
- Закон о младима („Службени гласник РС”, број 50/11);
- Закон о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС”, број 94/2016);
- Закон о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/2018) и др.

Међународни правни оквир који регулише области родне равноправности, елиминисање родно засноване дискриминације и отклањање насиља у породици садржан је пре свега у следећим актима: Универзална декларација УН о људским правима (1948), Конвенција о елиминисању свих облика дискриминације жена, Резолуција Генералне скупштине УН 34/180, 1979. („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 11/81); Опциони протокол уз Конвенцију о елиминисању свих облика дискриминације жена („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 13/02); Међународни пакт о грађанским и политичким правима, Резолуција Генералне скупштине УН 2200 А(XXI), 1966. („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 7/71); Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, Резолуција Генералне скупштине УН 2200 А(XXI), 1966. („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори”, број 7/71); Факултативни протокол уз Међународни пакт о грађанским и политичким правима („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 4/01); Факултативни протокол уз Међународни пакт о социјалним и економским правима („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 4/01); Конвенција УН о политичким правима жена, 1952; Конвенција о укидању свих облика расне дискриминације, 1966; Најробијска правила о побољшању будућег положаја жена, УН, 1985; Бечка декларација и Акциони програм, УН, 1993; Пекиншка декларација и Платформа за акцију, усвојена на Четвртој светској конференцији о женама, 1995; Миленијумски циљеви развоја УН, усвојени на Миленијумском самиту УН, 2000; Резолуција 1325 (2000) Савета безбедности УН, Резолуција 3521(XXX) Генералне скупштине УН Равноправност између мушкараца и жена и елиминација дискриминације према женама, 1975; Резолуција 58/142 Жене и политичка партиципација, 2003; Конвенција о борби против дискриминације у области просвете, 1960; Конвенција о држављанству удате жене, 1957; Конвенција која се односи на дискриминацију у погледу запошљавања и занимања (МОП–К–19) 1958; Конвенција о заштити материнства (МОП–К–103) 1952; Конвенција о једнаким могућностима и третману за раднике и раднице (радници са породичним обавезама) (МОП–К–156), 1981; Конвенција о једнакости награђивања мушке и женске радне снаге за рад једнаке вредности (МОП–К–100), 1951; Генерална препорука 33 Комитета за елиминацију дискриминације жена о приступу правди, 2015, те многе друге стратегије, препоруке и документи Савета Европе и других европских институција и организација а које су од значаја за унапређивање родне равноправности, попут Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу Савета европских општина и региона

(2006), Агенда 2030, Препоруку Комисије о заштити достојанства жена и мушкараца на послу; Резолуцију Савета о промовисању једнаких могућности за жене; Резолуцију Савета о уравнотеженом учешћу мушкараца и жена у одлучивању; Резолуцију Савета о стању здравља жена у Европској заједници; Резолуцију Савета о женама у науци; Резолуцију Савета и министара рада и социјалне политике о уравнотеженом учешћу жена и мушкараца у породичном и радном животу; Резолуцију Европског парламента о женама у одлучивању; Резолуцију Европског парламента о женама у међународној политици; Акт о малим предузећима, 2008; Програм акције за интегрисање родне равноправности у развојну сарадњу Заједнице – Саопштење Комисије Савету и Европском парламенту (Мапа пута ЕУ за постизање родне равноправности 2006–2010) и др.

С тим у вези донета је и Национална стратегија за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године са Акционим планом за 2022. и 2023. годину као смерница за израду локалних акционих планова.

Имајући у виду наведено, осим законских решења, потребне су и додатне мере којима би се могућности мушкараца и жена изједначиле, односно неутралисала неравноправност која произилази из родних стереотипа (афирмативне мере). Међутим, да афирмативне мере не би биле потребне, неопходно је трансформисати родне улоге и обрасце које доводе до неравноправности и то управо увођењем родне перспективе.

АНАЛИЗА КОНТЕКСТА

Анализа контекста представља целовиту слику локалне и шире друштвене стварности, односно анализу свих заинтересованих страна и анализу стања у области родне равноправности.

ПОДАЦИ О ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА

Географски положај

Град Сомбор налази се на крајњем северозападу Републике Србије, те се граничи са суседним државама: Републиком Хрватском на западу и Републиком Мађарском на северу. Источна граница града Сомбора је према граду Суботици и општини Бачка Топола, југоисточна према општини Кула, а јужна и југозападна према општинама Оџаци и Апатин.

Територија града Сомбора се простире на површини од 1.216 км², што чини 15,63% територије Аутономне покрајине Војводине, односно 1,37% територије Републике Србије. Према својој површини од 1.177,22 км² град Сомбор је други по величини у Аутономној покрајини Војводини, одмах иза града Зрењанина, а са укупно 85.903 становника, према попису из 2011. године, представља један од најбројнијих градова у Аутономној Покрајини Војводини. Сомбор је уједно и административни центар Западнобачког округа.

Према Статуту града Сомбора („Службени лист града Сомбора“ бр. 2/2019) територију града Сомбора утврђену Законом чине насељена места, односно подручја катастарских општина које улазе у њен састав и то су насељена места: Алекса Шантић, Бачки Брег, Бачки Моноштор, Бездан, Гаково, Дорослово, Кљајићево, Колут, Растина, Риђица, Светозар Милетић, Сомбор, Станишић, Стапар, Телечка, Чонопља и приградска насеља-салаши: Билић, Буковац, Градина, Жарковац, Козара, Ленија, Лугово, Милчић, Ненадић, Обзир, Радојевићи, Ранчево, Централа, Чичови, Шикара, Шапоње и салаши.

Град Сомбор се налази у северозападном делу Војводине, односно Србије. Сомбор и његов атар су на дну басена некадашњег

Панонског мора, омеђени на карти Европе са 16°31' и 17°06'30" источне географске дужине 46°34'15" и 46°03'20" северне географске ширине.

Територија се према северу граничи са Мађарском, на североистоку са градом Суботицом, на истоку општином Бачка Топола, на југоистоку са општином Кула, на југу са општином Оџаци, на југозападу са општином Апатин и на западу са територијом Републике Хрватске. Према томе, њен простор је оивичен границама пет општина и територија ван Србије.

Град Сомбор је веома добро повезан магистралним и регионалним путевима који иду из правца Бачког Брега, Суботице, Новог Сада и Оџака. Сомбор је од Београда удаљен 175 км, а од Будимпеште 220км. Планиметријски посматрано, површина града има својим преовлађујућим, северним и средњим делом облик неправилног многоугла, на који се према југу надозвезује сужени појас оивичен врло кривудавом граничном линијом.

Геоморфолошку основу терена града Сомбора чине део телечке лесне заравни која захвата око $\frac{1}{3}$ њене територије, лесна тераса надморске висине распона 90-100м и алувијална равна Дунава, састављена из нижег инундационог дела и алувијалне терасе. Поменуте морфолошке целине су дисециране воденим токовима међу којима доминира релативно густа каналска мрежа. Посебну вредност положају подручја града нарочито дају околности да се она налази у Панонском басену и да припада ужој зони Подунавља, односно да се налази у зони коридора 7 који је већ уцртан у европску мрежу саобраћајних праваца, захваљујући којима је у знатној мери одређена просторно-функционална вредност и положај града у односу на друга подручја.

Сомбор је градско насеље и седиште града Сомбора и Западнбачког управног округа. Према попису из 2011. имао је са околином 85.903 становника. Састоји се од градског насеља Сомбор са 14 салашких насеља укупне површине 289км² и 47.623 становника и још 15 насељених места укупне површине 927км² и 38.280 становника.

Насељена места су: Алекса Шантић, Бачки Брег, Бачки Моноштор, Бездан, Чонопља, Дорослово, Гаково, Кљајићево, Колут, Растина, Риђица, Станишић, Светозар Милетић, Стапар и Телечка.

На подручју града Сомбора постоји 22 месне заједнице. Сам град има седам месних заједница и то: Венац, Млаке, Црвенка, Горња Варош, Селенча, Стара Селенча и Нова Селенча, док су осталих 15 у насељеним местима.

Град Сомбор простире се на 16 катастарских општина укупне површине 117.722ха, а просечна величина катастарске општине износи 71,53км².

ВИТАЛНИ И ДЕМОГРАФСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Град Сомбор је изразито мултиетнички и у њему је регистрована чак 21 националност. Од укупног броја становника, 54.370 (63,29%) се изјаснило да је српске националности, 9.874 мађарске (11,49%), 7.070 хрватске (8,3%), 2.058 буњевачке (2,40%), 541 црногорске, 852 југословенске, 118 албанске, 22 бошњачке, 31 бугарске, 171 македонске националности, али су регистровани и Немци (494), Румуни (89), Русини (62), Словаци (117), Словенци (74) и Украјинци (23).

У табели 1 налази се приказ структуре становништва у граду Сомбору према националној или етничкој припадности по попису из 2011. године:

Националност	Град Сомбор		
	Укупно	Мушко	Женско

Срби	54,370	26,885	27,485
Албанци	118	62	56
Бошњаци	22	15	7
Бугари	31	22	9
Буњевци	2,058	967	1,091
Власи	2		
Горанци	67	40	27
Југословени	852	440	412
Мађари	9,874	4,597	5,277
Македонци	171	76	95
Муслимани	91	33	58
Немци	494	246	248
Роми	1,015	524	491
Румуни	89	37	52
Руси	41	18	23
Русини	62	22	40
Словаци	117	44	73
Словенци	74	29	45
Украјинци	23	5	18
Хрвати	7,070	3,253	3,817
Црногорци	541	325	216
Остали	489	213	276
Нису се изјаснили	6,534	2,967	3,567
Регионална припадност	1,479	697	782
Непознато	219	109	110
Свега:	85,903	41,626	44,275

Табела 1 - Структуре становништва у граду Сомбору према националној или етничкој припадности по попису из 2011. године

Укупан број домаћинстава износи 31.730. По подацима из 2021. године број становника је 76.393. Број мушкараца износи 37.137, док је број жена 39.256. Просечна старост становништва такође је изнад граничног лимита од 30 година и износи 45,09 година.

СТАНОВНИШТВО ПО УЗРАСТУ	БРОЈ
Становништво - Предшколски узраст (0-6)	4226
Становништво - Основношколски узраст (7-14)	5387
Становништво - Средњошколски узраст (15-18)	3061
Становништво - Пунолетно становништво (18 и више)	64500
Становништво - Млади (15-29 година)	11839

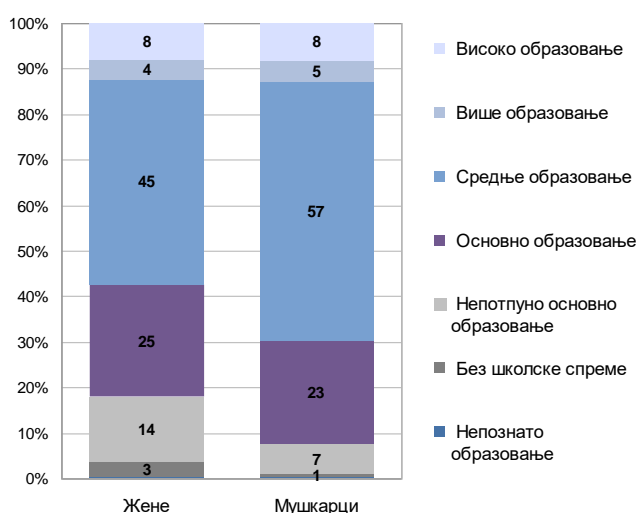

Становништво - Радно способно становништво (15-64)	49229
Становништво - Жене у фертилном периоду (15-49)	15537
Становништво - Старије становништво (65 и више)	17551

Табела 2 - Становништво према старосним групама и полу

ОБРАЗОВАЊЕ

Од укупног броја становништва Града Сомбора старијег од 15 година највише је оних са средњом школом 38.052, затим оних са основном школом 17.728, високо образованих (висока и виша школа) је 9.354, док је без основне школе 9.543 особе.

Графикон 1 - Становништво старости 15 и више година према школској спреми и полу, Попис становништва 2011. година

Графикон 2 - Становништво старости 15 и више година према компјутерској писмености и полу, Попис становништва 2011. година

На територији општине Сомбор налази се 19 основних школа. У самом граду Сомбору ради 5 основних школа, Школа за основно образовање одраслих и Школа за основно и средње образовање са домом "Вук Караџић", а у приградским насељима још 14 основних школа. У Граду Сомбору према последњој евиденцији било је 8 средњих школа и Педагошки факултет.

Основне школе на територији града Сомбора похађа 5533 ученика/ца, од тога 2717 девојчице и 2816 дечака.

Средње образовање похађа укупно 3151 ученика/ца, од чега 1633 девојчице и 1518 дечака. У основним школама је више дечака него девојчица, док се тај однос на нивоу средњег образовања мења.

НАЗИВ ШКОЛЕ	МЕСТО	укупан број ученика/ца			број првака			број ученика/ца завршног разреда		
		м	ж	свега	м	ж	укупно	м	ж	укупно
ОСНОВНЕ ШКОЛЕ										
Аврам Мразовић	Сомбор	340	297	637	42	32	74	52	41	93
Никола Вукићевић	Сомбор	288	354	642	33	32	65	39	44	83
Доситеј Обрадовић	Сомбор	394	355	749	60	53	113	56	40	96
Иво Лола Рибар	Сомбор	378	346	724	44	33	77	48	45	93
Братство јединство	Сомбор	174	139	313	22	16	38	22	18	40
Братство јединство	Светозар Милетић	76	67	143	8	11	19	13	8	21
Бранко Радичевић	Стапар	112	108	220	11	13	24	12	9	21
Киш Ференц	Телечка	37	26	63	7	3	10	1	1	2
22. октобар	Бачки Моноштор	110	93	203	10	10	20	15	15	30
Огњен Прица	Колут	27	27	54	3	1	4	3	6	9
Лаза Костић	Гаково	43	48	91	4	7	11	6	8	14
Никола Тесла	Кљајићево	135	134	269	20	11	31	21	23	44
Мирослав Антић	Чонопља	103	88	191	19	19	38	17	7	24
Алекса Шантић	А. Шантић	35	38	73	2	7	9	6	2	8
Петар Кочић	Риђица	30	37	67	3	3	6	4	5	9
Иван Горан Ковачић	Станишић	113	95	208	13	7	20	18	16	34
Братство јединство	Бездан	100	98	198	14	10	24	10	14	24
Петефи Шандор	Дорослово	37	37	74	6	6	12	3	3	6
Моша Пијаде	Б. Брег	21	27	48	4	6	10	1	4	5
Школа за основно образовање одраслих	Сомбор	215	282	497						
Школа за основно и средње образовање са домом "Вук Караџић"	Сомбор	48	21	69	7	1	8	6	3	9
Укупно ОШ		2816	2717	5533	332	281	613	353	312	665

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ										
Гимназија "Вељко Петровић"	Сомбор	270	313	583	76	77	153	61	71	132
Средња економска школа	Сомбор	212	359	571	62	91	153	29	83	112
Средња мед.шк. "Др Ружица Рип"	Сомбор	92	413	505	27	102	129	25	101	126
Средња пољ.-прехранбена школа	Сомбор	163	94	257	38	24	62	32	28	60
Средња школа "Свети Сава"	Сомбор	61	287	348	18	82	100	10	47	57
Средња техничка школа	Сомбор	669	125	794	180	16	206	101	33	134
Школа за основно и средње образовање са домом "Вук Караџић"	Сомбор	16	3	19	9	2	11	7	1	8
Муз. школа "Петар Коњовић"	Сомбор	35	39	74	9	6	15	13	10	23
Укупно СШ		1518	1633	3151	419	400	829	278	374	652
С В Е Г А		4334	4350	8684	751	681	1442	631	686	1317

Табела 3 - Укупан број ученика/ца основних и средњих школа по полу

ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ И ОБУХВАТ ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКИМ ПРОГРАМОМ

Европска повеља о родној равноправности жена и мушкараца на локалном нивоу у оквиру члана 16., који се односи на децу и дечију заштиту, обавезује потписницу да узме у обзир улогу коју имају квалитетне и приступачне јаслице, вртићи и друге установе за бригу о деци. Ове установе треба да буду доступне свим родитељима и старатељима оба пола, без обзира на њихове финансијске могућности и да буду у функцији усклађивања њихових професионалних обавеза, јавног и приватног живота. Град као потписник Повеље признаје и допринос који такве установе дају економском и друштвеном животу и структури локалне заједнице и друштву уопште.

Предшколско васпитање

Предшколску установу „Вера Гуцуња“ чини мрежа дечијих вртића од укупно 33 објекта, од тога је 18 у граду и 15 објеката је у насељеним местима. Васпитно-образовни рад се изводи у 81 групи на српском језику, у 3 на мађарском језику и у 1 васпитној групи двојезично (српски и мађарски). У Бачком Моноштору, ромска деца су интегрисана у редовне васпитне групе где се васпитно-образовни рад изводи на српском језику. У школској години 2019/20, у 33 објекта било је 1995 деце корисника/ца и 198 запослених.¹

¹ Република Србија, Републички завод за статистику, Општине и региони у Републици Србији 2021. година.

ГОДИШТЕ	ДЕВОЈЧИЦЕ	ДЕЧАЦИ	УКУПНО
2015.	1	6	7
2016.	171	172	343
2017.	152	174	326
2018.	125	128	253
2019.	115	127	242
2020.	94	80	174
2021.	49	61	110
2022.	2	1	3
УКУПНО	709	749	1458

Табела 4 - Структура деце у ПУ "Вера Гуцуња" по узрасту и полу

ЕКОНОМСКИ ПОЛОЖАЈ И ЗАПОСЛЕНОСТ

Регистрована запосленост према општини пребивалишта из 2020. године бележи пораст процента запослених жена у односу на број запослених мушкараца. У Сомбору живи 22.072 запослених лица, од тога 11.868 мушкараца и 10.204 жена. Учешће запослених старости 15-29 година у укупној запослености је 15,5%.²

Највећи број запослених лица ангажован је у прерађивачкој индустрији (23,7%), затим у области трговине на велико и мало и поправке моторних возила (15,3%), те у области здравствене и социјалне заштите (9,3%).³

Сомбор	Стање на дан 28.2.2023.	Стање на дан 31.12.2022.	Стање на дан 31.12.2021.
Укупно	4669	4684	5159
Мушкараци	2455	2440	2678
Жене	2214	2244	2481

Табела 5 - Број незапослених на подручју Града Сомбора по полу

Стање на дан 28.2.2023. према подацима Националне службе за запошљавање у Сомбору је 4.669 незапослених лица, од чега је 2.214 жена.

Незапосленост у граду Сомбору има и дугорочни, структурни и транзициони карактер.

Опште карактеристике тржишта рада: неусаглашеност понуде и потражње радне снаге, велико учешће дугорочно незапослених, неповољна старосна и квалификациона структура незапослених, висока стопа незапослености младих, велики број незапослених који припадају теже запошљивим категоријама.

² Република Србија, Републички завод за статистику, Општине и региони у Републици Србији 2021.година.

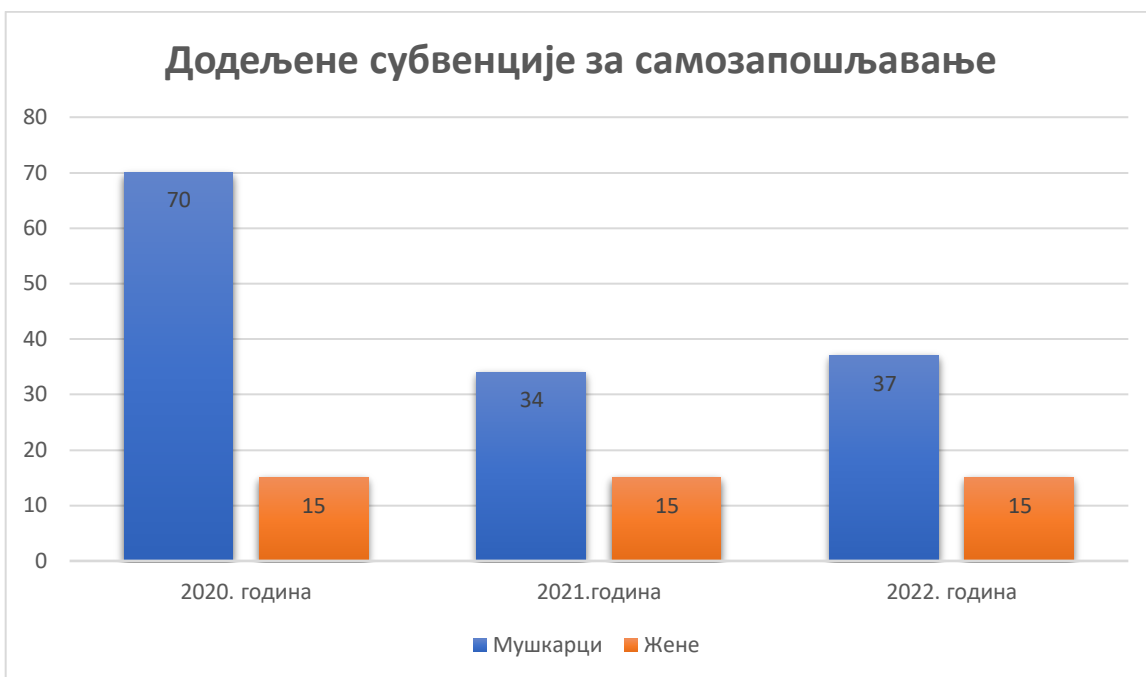
³ Република Србија, Републички завод за статистику, Општине и региони у Републици Србији 2021.година.

Сомбор: Укупно незапослена лица		УКУПНО	I степен стручне спреме	II степен стручне спреме	III степен стручне спреме	IV степен стручне спреме	V степен стручне спреме	VI-1 степен стручне спреме	VI-2 степен стручне спреме	VII-1 степен стручне спреме	VII-2 степен стручне спреме	VIII степен стручне спреме
Укупно		4669	1805	149	975	1262	22	79	67	304	4	2
Жене		2214	779	55	385	699	3	45	51	194	3	0
15-19 година	Укупно	140	36	1	57	46	0	0	0	0	0	0
	Жене	64	14	0	26	24	0	0	0	0	0	0
20-24 године	Укупно	272	58	2	63	109	0	1	14	25	0	0
	Жене	137	24	2	20	64	0	0	10	17	0	0
25-29 година	Укупно	323	97	6	63	81	0	0	10	65	1	0
	Жене	169	46	4	18	51	0	0	5	44	1	0
30-34 године	Укупно	402	147	7	105	88	1	0	14	40	0	0
	Жене	218	76	2	44	57	0	0	12	27	0	0
35-39 година	Укупно	426	155	11	122	74	3	5	16	40	0	0
	Жене	233	75	7	55	50	1	5	13	27	0	0
40-44 године	Укупно	473	166	31	152	74	2	13	4	29	2	0
	Жене	233	71	12	67	44	1	10	4	22	2	0
45-49 година	Укупно	533	222	22	128	115	4	15	5	20	0	2
	Жене	257	99	10	52	72	0	6	4	14	0	0
50-54 године	Укупно	649	301	24	108	184	2	8	2	19	1	0
	Жене	320	135	8	49	109	0	4	2	13	0	0
55-59 година	Укупно	763	340	23	95	251	5	14	1	34	0	0
	Жене	345	142	6	33	137	1	11	0	15	0	0
60-64 године	Укупно	688	283	22	82	240	5	23	1	32	0	0
	Жене	238	97	4	21	91	0	9	1	15	0	0

Табела 6 - Упоредни преглед незапослених лица по годинама, полу и степену образовања

Највише је незапослених лица без квалификација тј. са завршеном основном школом, што показује и неповољну образовну структуру незапослених лица. Иако је скоро подједнак број жена и мушкараца са високим и вишим образовањем, жене чине већину незапослених у овој категорији.

Старосна структура незапослених лица показује да највеће учешће у структури незапослених, према годинама старости, имају незапослена лица од 55 до 59 година, а затим лица од 50 до 54 године. Старосна структура је изразито неповољна, чак 75% незапослених лица има преко 50 година живота.

Графикон 3 - Додељене субвенције за самозапошљавање у периоду од 2020. до 2022. године

Током 2022. године додељено је укупно 52 субвенције за самозапошљавање. Од укупног броја додељених субвенција, нешто мање од једне трећине (28,85%) су кориснице субвенције. Слична је ситуација и претходних година: 2021. године жене су кориснице субвенција у 30,61% случајева, а 2020. године удео жена у субвенцијама за самозапошљавање био је само 17,65%.

Учешће дугорочне незапослености наставља да се повећава и представља велики проблем. Присутна је дугорочна незапосленост жена, а посебно је наглашен проблем запошљавања жена преко 45 година, пољопривредница, младих жена и жена из вишеструко дискриминисаних група. Треба имати у виду да је велики број жена ангажован у неплаћеним активностима, обављајући неплаћене послове у домаћинству. Жене које траже запослење, приликом запошљавања наилазе на бројне тешкоће и неретко су изложене непријатним питањима у вези са приватним животом, рађањем, а присутна је и дискриминација жена према годинама и у погледу физичког изгледа, а у појединим случајевима су изложене и сексуалном уцењивању приликом запошљавања. Запослене жене су изложене су појединим кршењима права у вези са радом, као што је кршење права на годишњи одмор, боловање, а теже напредују на руководећа радна места.

Право на материјалну подршку породици и појединцу у Републици Србији прописано је Законом о социјалној заштити.

Видови материјалне подршке: новчана социјална помоћ, додатак за помоћ и негу другог лица, увећани додатак за помоћ и негу другог лица, помоћи оспособљавања за рад, једнократне новчане помоћи, помоћи у природи и друге врсте материјалне подршке...

Породица или појединац/ка има право на новчану социјалну помоћ ако својим радом, приходима од имовине или других извора остварују приход који је мањи од износа новчане социјалне помоћи која је прописана законом. Исто тако, породица или појединац/ка су одговорни за задовољење сопствених животних потреба. Појединац/ка који је способан/на за рад у смислу закона има право и дужност да учествује у активностима које омогућавају да превазиђе неповољну социјалну, односно материјалну ситуацију. Центар за социјални рад може закључити са материјалне подршке споразум о активацији - активном превазилажењу његове неповољне ситауације.

Број корисника/ца новчане социјалне помоћи је променљивог карактера на шта утиче низ фактора као што су: запошљавање и samozапошљавање, већа информисаност грађана/ки о правима, остваривање права на пензију, радно ангажовање на привремено-повременим пословима и мобилност радне снаге...

Према подацима информационог система Министарства за рад, борачка и социјална питања број корисника/ца НСП из 2021. године је 5877.

Наша држава је кроз законске оквире обезбедила спектар права која пружају материјалну подршку и оснажују породицу и појединца/ку. Активну улогу у томе имају локалне самоуправе.

Територија	Број / носиоци пољопривредних газдинстава		
	Укупно	Мушкарци	Жене
Алекса Шантић	250	204	46
Бачки Брег	166	140	26
Бачки Моноштор	254	213	41
Бездан	343	262	81
Гаково	278	241	37
Дорослово	367	247	120
Кљајићево	952	741	211
Колут	279	197	82
Растина	100	86	14
Риђица	450	370	80
Светозар Милетић	429	312	117
Сомбор	2447	1838	609
Станишић	637	517	120
Стапар	501	401	100
Телечка	374	269	105
Чонопља	511	403	108
УКУПНО	8338	6441	1897

Табела 7 - Број пољопривредних газдинстава на територији Сомбора према полу носилаца. Извор: Републички завод за статистику, 2019. година

ЗДРАВЉЕ

Процена здравствених потреба становништва, различитих популационих група, посебно према старости, полу, рањивости врши се на основу затеченог стања показаних резултата у коришћењу здравствене заштите и здравствених услуга као и на основу процене демографских, виталних и социјалних промена и на основу утицаја епидемиолошке ситуације на здравље. На процену врсте и обима здравствених потреба утичу и други фактори, као навике и понашање у вези са здрављем, вредновање здравља у традицији и култури становништва, самопроцена здравља, расположиви и доступни капацитети здравствене службе, осигурања и други фактори.

Потенцијалне здравствене потребе односе се на здраво становништво у области унапређења и очувања здравља, ради очувања виталних капацитета и спречавања деловања препознатих ризика по здравље. Реализују се на примарном нивоу у оквиру превентивне здравствене заштите и у мањем обиму у болничкој здравственој заштити у вези стања трудноће, порођаја, те у здравственој заштити новорођенчади и одојчади у оквиру примарне и секундарне превенције.

Здравствене потребе оболелих и повређених процењују се у области лечења и рехабилитације на примарном, секундарном и терцијарном нивоу, а на основу очекиваног коришћења здравствене заштите и здравствених услуга, регистрованог морбидитета у примарној и болничкој заштити и на основу одређених обољења и стања од већег социјално медицинског значаја – према популационим регистрима, пријавама (заразне и друге болести) и других показатеља угрожености здравља становништва у односу на најчешће узроке смртности становништва и друго.

Врста и обим здравствених потреба процењују се у односу на достигнути ниво реализације права, нарочито у области превентивне здравствене заштите као и у оквиру коришћења, пропусне моћи здравствене делатности и утврђених мера извршења.

Услуге здравствене заштите становништву Града Сомбора пружају се у Дому здравља „др Ђорђе Лазић”, Апотеци (установе на примарном нивоу здравствене заштите), Општој болници „др Радивој Симоновић” (секундарна здравствена заштита) и Заводу за јавно здравље (установа на више нивоа).

Општа болница и Завод за јавно здравље своје услуге пружају становништву Западнобачког округа.

Популациона група	Број осигураних лица (подаци РФЗО)	Услуге	Подаци (планске табеле 2022 шифра РФЗО)	Обим услуга по осигураном лицу (предвиђено Правилником)	Планирани број услуга (Планирано 2022.)	Извршене услуге у 2022. год.	Остварени обим услуга по осигураном лицу (коришћење)	Планирани обухват циљне популације/осигураника (%)	Остварени обухват циљне популације/осигураника (%)
1	2	3	4	5	6	7	8 = 7 / 2	9	

ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ЖЕНА									
Жене генеративног доба (од 15 до 49 година)	15566	Преглед у вези са планирањем породице	Таб. 11 (1300 151)	1	50	24	0,00 2	20%	0,15%
	547	Превентивни преглед труднице, први преглед до краја првог триместра трудноће	Таб. 11 (1300 037 атрибут 06)	1	130	6	0,01	90%	1,10%
		Ултразвучни преглед труднице у првом триместру трудноће	Таб. 11 (1300 041)	1	2370	209 9	3,8	90%	383,00%
Труднице - високо ризична трудноћа	Број трудница са високоризичном трудноћом	Контролни преглед труднице са високоризичном трудноћом (за високо ризичну трудноћу)	Таб. 11 (1300 045 А)	Према индикацијама и налогу гинеколога					
Труднице - други и трећи триместар	547	Превентивни или остали и преглед труднице, први преглед труднице	Таб. 11 (1300 037 атрибут 00)	1	130	6	0,01	90%	1,10%
		Контролни преглед	Таб. 11 (1300 045)	4	2044	475 6	12,5	90%	311,25%
		УЗ преглед труднице	Таб. 11 (1300 041)	3				90%	0,00%

Породиља	547	Превентивни преглед након 6 до 8 недеља од порођаја	Таб. 11 (1300169 атрибут 00)	1	130	6	0,01	90%	1,10%
		Превентивни преглед након шест месеци од порођаја	Таб. 11(1300169 атрибут 09)	1	381	376	#DIV/0!	90%	#DIV/0!
Жене од 15 и више година	36033	Превентивни гинеколошки преглед	Таб. 11 (1300011)	1	8307	1707	0,05	20%	4,74%
Жене од 25 до 64 година	20963	Скрининг/рано откривање рака грлића материце - ПАП тест	Таб. 11 (1300029)	1/3	5284	1391	0,1	25%	30,30%
Жене од 50 до 69 година	12239	Индивидуални здравствено-васпитни рад (скрининг на карцином дојке) код жена 50-69. година	Таб.11 (1000215, атрибут 32 скрининг карцинома дојке)	1/2	3517	801	0,1	20%	20,00%
ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА ОДРАСЛОГ СТАНОВНИШТВА И ЦЕНТАР ЗА ПРЕВЕНТИВНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ УСЛУГЕ ОДРАСЛИХ									
Одрасло становништво (од 19 до 34 година)	12524	Превентивни преглед	Таб. 12, 13 и таб. 14 (1200013)	1/5	250	47	0,004	20%	2,00%
Одрасло становништво (од 35 и више година)	54636	Превентивни преглед	Таб. 13 и таб. 14 (1200013)	1/2	2145	568	0,01	20%	0,20%
Старији од 18 година	67930	Скрининг/рано откривање депресије	Таб. 12, 13 и таб. 14 (1200088)	1	5373	1363	0,02	8%	2,01%

Одрасло становништво (од 45 и више година)	44480	Скрининг/рано откривање дијабетеса типа 2	Таб. 13 и таб. 14 (1200062)	1/3	8896	947	0,02	20%	6,06%
Одрасло становништво (мушкарци 35-69 год. жене 45-69 год.)	33966	Скрининг/рано откривање кардиоваскуларног ризика	Таб. 13 и таб. 14 (1200070)	1/5	6840	350	0,01	20%	5,00%
Одрасло становништво (од 50 до 74 година)	29079	Скрининг/рано откривање рака дебелог црева	Таб. 13 и таб. 14 (1000223 + атрибут 33)	1/2				25%	

Табела 8 - Подаци Завода за јавно здравље

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Установе социјалне заштите на територији Града Сомбора чине Центар за социјални рад Сомбор, Центар за пружање услуга корисницима социјалне заштите и Геронтолошки центар Сомбор.

Центар за социјални рад Сомбор је основан у марту 1960. године. Данас запошљава 42 стручна, административна и техничка радника/це. Јавна овлашћења обављају следеће организационе јединице: правна служба, служба заштите деце и младих, служба заштите одраслих и старијих, рачуноводство. У октобру 2016. основане су две службе које обављају послове социјалне заштите из надлежности града Сомбора: служба локалних права и услуга, те служба заштите и подршке породици.

Центар за пружање услуга корисницима социјалне заштите основан је у септембру месецу 2021. године, од стране Скупштине Града Сомбора.

Геронтолошки центар Сомбор је институција од посебног друштвеног интереса, која се бави социјалном заштитом пензионера и свих старих лица.

Подаци за 2021. годину говоре да је на подручју Града Сомбора било **5877 корисника/ца новчане социјалне помоћи** (7,69% укупног становништва). Основни додатак за негу и помоћ другог лица користило је 240 грађанки и грађана са подручја Града, док је увећани додатак за негу и помоћ другог лица користило 398 грађана/ки. Исте године било је укупно 1784 корисника/ца дечјег додатка, и 773 корисника/ца увећаног дечјег додатка.

Током 2022. године **укупан број корисника/ца у регистру Центра за социјални рад рад био је 8983.**

Корисници/е по узрасту	М	Ж	УКУПНО
Деца (0-17)	732	622	1354

Млади (18-25)	186	323	509
Одрасли (26-64)	2725	2879	5604
Старији (65 и више)	582	933	1515
Укупно	4225	4757	8982

Табела 9 - Укупан број корисника/ца у регистру ЦСР на активној евиденцији у току 2022. године према старости и полу

У табели 9 приказан је укупан број корисника/ца у регистру Центра за социјални рад на подручју Града Сомбора током 2022. године. У погледу родне структуре, у укупном броју корисника/ца жене су заступљене у 52,96% случајева. У свим узрасним категоријама осим у категорији од 0 до 17 година приметан је већи број жена.

Старосне групе	ГРАДСКО			ОСТАЛО		
	М	Ж	УКУПНО	М	Ж	УКУПНО
Деца (0-17)	386	304	690	346	318	664
Млади (18-25)	91	159	250	95	164	259
Одрасли (26-64)	1332	1524	2856	1393	1355	2748
Старији (65+)	280	473	753	302	460	762
Укупно	2089	2460	4549	2136	2297	4433

Табела 10 - Корисници/е на активној евиденцији ЦСР у току године према пребивалишту корисника, полу и старости

У погледу родне структуре корисника/ца приказаних према пребивалишту, жене су заступљеније како у градској средини тако и у сеоским/приградским насељима. У погледу старосних група, жене су бројније у свим групама осим у старосној групи од 0 до 17 година.

Корисници/е по узрасту	М	Ж	УКУПНО
Деца (0-17)	106	43	149
Млади (18-25)	24	42	66
Одрасли (26-64)	356	294	650
Старији (65+)	100	188	288
Укупно	586	567	1153

Табела 11 - Особе са инвалидитетом на евиденцији ЦСР у току године, према старости и полу

У табели 11 приказана је структура особа са инвалидитетом на евиденцији Центра за социјални рад према старости и полу. Од укупног броја особа на евиденцији, број заступљених мушкараца и жена је готово подједнак. Значајније разлике у броју мушкараца и жена приметне су у посебним узрасним групама.

У Центру за пружање услуга социјалне заштите запослено је 7 жена и 1 мушкарац. У табели 12 је приказана родна структура корисника/ца услуга:

Назив услуге	Укупан број корисника/ца	Кориснице – жене/девојчице	Корисници – мушкарци/дечаци
Прихватилиште за жртве насиља у породици и жртве трговине људима	40	24	16
Саветодавно-терапијске услуге	162	99	63
Социјално-едукативне услуге	27	8	19
Лични пратилац	76	21	55
Персонална асистенција	11	4	7
Дневни боравак	37	8	29
Помоћ у кући	252	199	53
УКУПНО	605	363	242

Табела 12 - Број корисника/ца услуга Центра за пружање услуга социјалне заштите по полу

На основу добијених података може се закључити да побројане услуге социјалне заштите више користе жене и девојчице у односу на мушкарце и дечаке. Од укупног броја корисника/ца жене се јављају у 60% случајева.

НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ И ПАРТНЕРСКИМ ОДНОСИМА

Насиље у породици је понашање којим један члан/ица породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана/ице породице.

Под насиљем у породици се подразумева: nanoшење и покушај телесне повреде; изазивање страха претњом убиства или nanoшења телесне повреде члану/ици породице или блиском лицу; присиљавање на сексуални однос; навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило 14. годину живота или немоћним лицем; ограничавање слободе кретања или комуницирања са трећим лицима; вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање.

Члановима/ицама породице у смислу члана 197. става 3. Породичног закона сматрају се: супружници и бивши супружници; деца, родитељи и остали крвни сродници, те лица у тазбинском и адоптивном сродству, односно лица које везује хранитељство; лица која живе или су живела у истом породичном домаћинству, ванбрачни партнери/ке или бивши ванбрачни партнери/ке; лица која су међусобно била или су још увек у емотивној или сексуалној вези, односно која имају заједничко дете или дете на путу да буде рођено, иако никада нису живела у истом породичном домаћинству.

Учестало насиље над женама са трагичним исходом које је евидентирано ранијих година анимирало државу да донесе Закон о спречавању насиља у породици чија је примена почела 01. јуна 2017. године. Циљ овог закона је да на општи и јединствен начин уреди организацију и поступање државних органа и установа и тиме омогући делотворно спречавање насиља у породици и хитну, благовремену и делотворну заштиту и подршку жртвама насиља у породици.

Поред поменутог Закона о спречавању насиља у породици насиље се у Републици Србији дефинише, спречава, забрањује и санкционише одредбама Породичног закона, Кривичног законика, Законика о кривичном поступку, Закона о парничном поступку и Закона о полицији.

За спречавање насиља у породици и пружање заштите и подршке жртвама насиља у породици надлежни су: полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови као надлежни државни органи и центри за социјални рад, као установе.

Поред надлежних државних органа и центара за социјални рад, у спречавању насиља у породици и пружању подршке жртвама насиља учествују и установе у области: дечје и социјалне заштите, образовања, васпитања, здравства као и тела за родну равноправност на нивоу локалних самоуправа. Подршку жртвама насиља могу да пруже и друга правна и физичка лица те удружења.

Ради ефикасније борбе против насиља у породици и заштите жртва насиља именују се лица за везу у Полицијској управи, Основном и Вишем јавном тужилаштву, Основном и Вишем суду и Центру за социјални рад. Лица одређена за везу размењују податке који су битни за спречавање насиља у породици, откривање и суђење за кривична дела као и за пружање заштите жртвама. Поред лица за везу на подручју сваког Основног јавног тужилаштва образује се група за координацију и сарадњу. Именована група разматра сваки случај насиља у породици који није окончан правноснажном судском одлуком у грађанском или кривичном поступку. Група за координацију и сарадњу најмање једном у петнаест дана одржава састанке и о томе води записник. Чланови/це групе за координацију су представници/це основних јавних тужилаштва, полицијских управа и центара за социјални рад.

Насиље у породици се разликује од других облика насиља због чињенице да су насилник и жртва у емоционално блиском односу. Оно представља резултат неравнотеже моћи између жена и мушкараца, те је према анализама које су сачињене на републичком нивоу свака трећа жена доживела неки облик насиља. Најчешће заступљени облици насиља су: психичко, физичко и економско насиље. Жртве насиља су најчешће лица женског пола, а учиниоци насиља су у највећем броју случајева лица мушког пола. Учиниоци насиља су лица у статусу актуелних или бивших брачних, односно ванбрачних партнера. Насиље над женама је присутно у свим друштвеним слојевима и њему су изложене жене различитих животних доба. Жртвама насиља је ускраћено право да у потпуности користе основна људска права: право на живот, слободу, безбедност, достојанство...

У зависности од тога којој врсти насиља је жртва била изложена као последице се јављају угрожено физичко и психичко здравље, а као најтежа последица се јавља губитак живота-феминид. Последице су дуготрајне и одражавају се на ментално здравље жртве у виду депресије, анксиозности и посттравматских стресних поремећаја, а могу да произведу и суицидне идеје.

Центри за социјални рад имају значајну улогу у организовању заштите и подршке жртвама породичног насиља. У свом раду стручни радници/це центара се придржавају опште прихваћених принципа: безбедност жртве је приоритет, за насилно понашање одговоран је искључиво учинилац, хитност поступка се усаглашава са проценом опасности ситуације и угрожености жртве, поштовање права и достојанства жртве...

У Центру за социјални рад Сомбор насиљем у породици баве се две службе: Служба за заштиту деце и младих (у ситуацијама када су жртве насиља директно или индиректно

деца) и Служба за заштиту одраслих и старих лица (у ситуацијама када је жртва одрасло лице). Такође, одлуком директора/ке формиран је и Интерни тим за рад са жртвама насиља у породици у којем учествују сви релевантни профили у циљу обезбеђења мултидисциплинарности у сагледавању потреба жртава и ради адекватног одговора у планираним активностима. Ради правовременог реаговања у ситуацијама породичног насиља и заштити жртава насиља Центар за социјални рад Сомбор је увео двадесетчетворочасовно дежурство. Дежурни радници/це кроз активно и пасивно дежурство непосредно су повезани са дежурним полицијским службеницима/цама као и са Основним јавним тужилаштвом те предузимају потребне мере у заштити жртава насиља.

Служба заштите и подршке породици - Прихватилиште за жртве породичног насиља и жртве трговине људима Центра за социјални рад Сомбор пружа услугу смештаја за жртве насиља и породици и жртве трговине људима у ситуацијама акутног стања насиља у породици и другим ситуацијама због којих жртве искажу вољу за коришћењем услуга. Финансирање услуге смештаја у Прихватилиште за жртве насиља у породици и трговине људима обезбеђују се у висини планираних средстава у буџету града Сомбора и других извора.

Женама које су искусиле насиље у породици поред смештаја, исхране, приступа здравственој заштити, правне помоћи, саветовања и консултација, психосоцијалне подршке неопходно је и економско оснаживање. У том смислу су у оквиру Прихватилишта за жртве насиља у породици и жртве трговине људима у Сомбору реализоване активности садње и узгајања поврћа, украсног, лековитог, зачинског биља и сл.

На територији града Сомбора питањем насиља у породици и заштити жртава насиља у породици баве се и невладине организације. Невладина организација Женска алтернатива континуирано се бави оснаживањем жена и девојака подстичући њихову иницијативу и сензибилише средину у правцу промоције културе ненасиља, унапређења квалитета живота жене и њеног равноправног положаја у друштву. У оквиру невладине организације Женска алтернатива функционише и СОС телефон чија је основна намена да женама, девојкама и деци понуди још један облик социјалног услужног сервиса, а то је помоћ у кризним ситуацијама.

У периоду од 2011. до 2021. године на подручју Града Сомбора пријављено је укупно 1846 случајева породичног насиља према женама. Приметна је тенденција пораста броја пријава насиља у породици, што потврђују следећи табеларни прикази:

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Број пријава	32	79	250	100	104	161	35	280	266	266	273

Табела 13 - Број пријављених случајева породичног насиља према женама у периоду 2011-2021. године

Током 2021. године Центар за социјални рад Сомбор примио је 273 пријаве насиља према женама и 212 пријава насиља за породично насиље према деци.

Доношење и примена Закона о спречавању насиља у породици допринело је да насиље постане видљивије што указује на охрабреноост жртава да исто пријаве као и њихово поверење у институције.

Поред институционалних облика социјалне заштите жена од родно заснованог и породичног насиља у пружању психосоцијалних и правних услуга женама жртвама насиља или у ризику од насиља у општини учествује и невладин сектор кроз своје посебне сталне или периодичне програмске и пројектне активности.

Све основне и средње школе у граду Сомбору, повремено спроводе превентивне програме неформалног образовања деце и младих на теме: родне равноправности, партнерских односа, културе ненасиља и репродуктивног здравља.

По евиденцијама ПУ Сомбор од 01.01.2022. до 31.12.2022. године на територији општине Сомбор пријављено је укупно **420 догађаја** насиља у породици и партнерским односима. Сходно Закону о спречавању насиља у породици рађене су процене ризика и од укупно 420 догађаја у 403 догађаја је процењено да постоји непосредна опасност од насиља у породици и изрицане су хитне мере. Укупно је изречена 641 хитна мера. Од тога мера Привремена забрана могућем учиниоцу да контактира жртву насиља и прилази јој, изречена је у 408 случајева - привремено удаљење учиниоца из стана изречена је у 233 случаја. Изречене хитне мере су кршене у 56 случајева.

Од укупно 420 догађаја насиља у породици и партнерским односима регистровано је 452 жртве насиља. Од 452 жртве насиља 331 жртва је женског пола док су жртве мушког пола регистроване у 121 случају. Број жртава је већи од пријављених догађаја из тог разлога што у једном догађају можемо имати и више жртава. Што се тиче учинилаца, евидентирано их је укупно 430, од којих је 354 мушког пола док су у 76 случајева учиниоци била лица женског пола.

Током 2022. године припадници ПУ Сомбор, на територији општине Сомбор, поднели су укупно 12 кривичних пријава у наведеним догађајима који су окарактерисани као догађаји насиља у породици. Од укупно 112 кривичних пријава где је пријављено насиље, за кривично дело Насиље у породици из члана 194, поднето је укупно 87 кривичних пријава док је осталих 25 кривичних пријава поднето за друга кривична дела, јер се по КЗ нису сматрали породицом, те су поднете кривичне пријаве за друга кривична дела. Од укупно 12 кривичних пријава у 90 случајева су жртве биле женског пола док су у 22 случаја жртве били мушкарци.

На територији Града Сомбора током 2022. године догодила су се два догађаја у којима су супружници усмртили своје супруге, након чега су извршили суицид.

ОДЛУЧИВАЊЕ

Како у Републици Србији, тако и на локалном нивоу, жене нису равноправно заступљене у органима одлучивања, иако је претходних година постигнут значајан напредак.

Изменама Закона о локалним изборима предвиђено је да сваки трећи кандидат/киња на изборној листи за локалне скупштине буде припадница мање заступљеног пола, чиме је обезбеђено учешће 30% жена у локалном парламенту.

Скупштина града Сомбора броји 61 одборника/ца, од чега су 26 жене (42,62 %). Заступљеност жена у Скупштини града Сомбора је изнад нивоа законом предвиђене квоте од 30%. Председник Скупштине и његов заменик су мушкарци, а секретарка Скупштине је жена.

Функција	М	Ж
Градоначелник/ца	1	0
Градско веће	7	2
Заменик/ца градоначелника	0	1

Табела 14 - Број мушкараца и жена у извршним органима Града

У Градском већу, као извршном органу локалне власти преовлађују мушкарци, а проценат мање заступљеног пола је испод 30%. У Градској управи међу запосленима и руководиоцима преовлађују жене.

Функција	М	Ж
Начелник/ца Градске управе		1
Заменик/ца начелника/це		1
Помоћници/це градоначелника/це	2	1
Шефови/це Одсека	7	6
Градски јавни/а правобранилац/тељка		1
Заменик/ца градског јавног/не правобраниоца/тељке		2
Заштитник/ца грађана/зам.		1
Заштитник/ца права пацијената/киња		1
Укупно	9	14

Табела 15 - Структура постављених лица и руководиоца у Градској управи према полу

Месне заједнице	Кандидати/киње за савете		Изабрани Чланови/це		Председници/це савета	
	Ж	М	Ж	М	Ж	М
Градске	23	74	16	53	1	6
Сеоске	64	131	49	100	5	10
Укупно	87	205	65	153	6	16

	292	218	22
--	-----	-----	----

Табела 16 - Број мушкараца и жена у органима месних заједница

Жене су најмање заступљене у органима одлучивања на нивоу месних заједница. Жене чине 21% свих изабраних чланова/ца савета и месних одбора, а од 22 председника/ца органа месних заједница само 6 су жене.

У погледу родне структуре органа управљања у основним и средњим школама на подручју Града Сомбора, у школским одборима жене су заступљене 66,8% наспрам 33,2% мушкараца. Од укупног броја директора/ки школа, жене су заступљене у 60,71% случајева. Ови подаци показују значајније и већинско учешће жена у руководству основним и средњим школама.

Р.бр.	Школа	Школски одбори		Директори/ке	
		М	Ж	М	Ж
1	ОШ "Лаза Костић" Гаково	4	5		1
2	ОШ "Моша Пијаде" Бачки Брег	3	6		1
3	ОШ "Никола Тесла" Кљајићево	5	4		1
4	ОШ "Никола Вукићевић" Сомбор	2	7	1	
5	ОШ "22. октобар" Б.Моноштор	1	8		1
6	ОШ "Аврам Мразовић" Сомбор	2	7		1
7	ОШ "А.Шантић" А.Шантић	-	9		1
8	ОШ "Бранко Радичевић" Стапар	2	7		1
9	ОШ "Доситеј Обрадовић" Сомбор	5	4	1	
10	ОШ "И.Г.Ковачић" Станишић	4	5		1
11	ОШ "И.Л.Рибар" Сомбор	5	4	1	
12	ОШ "Мирослав Антић" Чонопља	3	6	1	
13	ОШ "Огњен Прица" Колут	5	4	1	
14	ОШ "Петар Кочић" Риђица	2	7		1
15	ОШ "Петефи Шандор" Дорослово	2	7		1
16	ОШ "Киш Ференц" Телечка	2	7	1	
17	ОШ "Братство јединство" Бездан	2	7		1
18	ОШ "Братство јединство" Сомбор	-	9		1
19	ОШ "Братство јединство" Св. Милетић	2	7	1	
20	Школа за основно образовање са домом "Вук Караџић"	4	5		1
21	Школа за основно образовање одраслих	1	6	1	
22	Средња школа "Свети Сава" Сомбор	3	6	1	
23	Музичка школа "Петар Коњовић" Сомбор	3	6		1

24	Средња економска школа	3	6		1
25	Средња техничка школа	6	3		1
26	Гимназија "Велько Петровић" Сомбор	6	3	1	
27	Средња медицинска школа "Др Ружица Рип"	1	8		1
28	Средња пољопривредно прехрамбена школа	5	4	1	
	Укупно	83	167	11	17

Табела 17 - Број мушкараца и жена у школским одборима основних и средњих школа

Р.бр.	Установе	Управни одбори		Директори/ке		Надзорни одбори	
		М	Ж	М	Ж	М	Ж
1	Библиотека „Карло Бијелицки“	2	5		1	1	2
2	Галерија „Милан Коњовић“	4	3		1	1	2
3	Градски музеј	2	5	1		2	1
4	Историјски архив	1	4		1	1	2
5	Народно позориште Сомбор	4	3		1	1	2
6	Културни центар „Лаза Костић“	3	2		1	1	2
7	Апотека Сомбор	1	4		1	2	1
8	Центар за социјални рад	1	4	1		2	1
9	Спортски центар „Соко“	7	2	1		2	1
10	"Туристичка организација града Сомбора"	3	2		1	1	2
11	Предшколска установа "Вера Гуцуња" Сомбор	1	8		1	16	17
12	Центар за пружање услуга социјалне заштите	1	2		1	2	1
	Укупно	30	44	3	9	32	34

Табела 18 - Број мушкараца и жена у управним одборима јавних установа чији је оснивач град

На челу установа чији је оснивач град Сомбор је 3 мушкараца и 9 жена. На местима директора/ки седам јавних комуналних предузећа налази се 5 мушкараца и 2 жене. У надзорним одборима мушкарци такође заузимају значајнији број у односу на жене.

Р.бр.	Јавна комунална предузећа	Надзорни одбори		Директори/ке	
		М	Ж	М	Ж
1	ЈКП „Водоканал“	3			1
2	ЈКП „Енергана“	2	1	1	
3	ЈКП „Зеленило“	1	2	1	

4	ЈКП „Паркинг сервис Сомбор“	2	1		1
5	ЈКП „Простор“	1	2	1	
6	ЈКП „Чистоћа“	2	1	1	
7	ЈКП „Водовод“ Бездан	2	1	1	
	Укупно	13	8	5	2

Табела 19 - Број мушкараца и жена у надзорним одборима јавних комуналних предузећа чији је оснивач град

СПОРТ

Сомбор је град дуге спортске традиције. Још 1887. године за потребе високо развијеног спорта основано је Прво Сомборско спортско удружење. Крајем XIX века Сомборци су били неприкосновени у пливању и ватерполу и веома запажени у атлетици са бројним титулама првака државе. Значајне спортске резултате постигли су и први сомборски олимпијци - рвачи: Стеван Пишта Нађ и Никола Грбић у Паризу 1924. године, а касније и Иван Фргић у Монреалу 1976. године. Након II Светског рата фонд олимпијских медаља увећавају гимнастичарке, дизајнери тегова и рукометашице.

Захваљујући подршци надлежних органа Града и доброј организованости, у Сомбору и данас ради око 120 спортских организација, а преко 4000 деце је укључено у систем школских спортских такмичења.

РБ	СПОРТСКА ГРАНА	ЗАСТУПНИЦИ		УКУПНО	СПОРТИСТИ		УКУПНО
		М	Ж		М	Ж	
1.	Фудбал	16	1	17	1536	22	1558
2.	Рукомет	4	1	5	90	25	115
3.	Одбојка	4	1	5	114	168	282
4.	Кошарка	3	-	3	230	20	250
5.	Атлетика	3	-	3	60	80	140
6.	Пливање	2	-	2	131	55	186
7.	Гимнастика	-	2	2	33	61	94
8.	Рвање	2	-	2	105	20	125
9.	Џудо	3	-	3	115	44	159
10.	Кајак	3	-	3	45	28	73
11.	Бициклизам	2	-	2	32	23	55
12.	Тенис	1	-	1	9	6	15
13.	Бокс	1	-	1	30	6	36
14.	Дизање тегова	1	-	1	15	7	22
15.	Стрељаштво	1	-	1	20	20	40
16.	Тријатлон	1	-	1	12	3	15
17.	Стони тенис	3	-	3	27	6	33
18.	Амерички фудбал	-	1	1	-	-	-
19.	Карате	2	2	4	84	43	127
20.	Ваздухопловство	1	-	1	9	-	9
21.	Шах	6	1	7	209	38	247
22.	Куглање	3	-	3	49	-	49
23.	Спортски плес	1	-	1	15	65	80
24.	Кик бокс	1	-	1	18	3	21
25.	Бовлинг	1	-	1	8	1	9
26.	Боћање	5	-	5	50	-	50
27.	Планинарење	1	-	1	36	27	63
28.	Подводне активности	1	-	1	30	8	38
29.	Коњички спорт	1	1	2	7	-	7
30.	Крикет	1	-	1	10	-	10
31.	Аикидо	1	-	1	10	8	18
32.	Фитнес, аеробик и б.билдиг	1	3	4	15	50	65
33.	Остали борилачки спортови	4	2	6	73	25	98
34.	Јога	-	1	1	-	11	11
35.	Кросминтон	1	-	1	18	12	30
36.	Хокеј на леду	1	-	1	22	18	40
37.	Риболов	4	-	4	15	8	23
38.	Параглајдинг	1	-	1	10	-	10
39.	Аутомобилизам	1	-	1	20	2	22
40.	„Powerlifting“	1	-	1	15	5	20
	Укупно:	89	16	105	3.327	918	4.245

Табела 20 – Статистика о родној заступљености у спортским организацијама

Статистика је урађена по егзактним подацима добијеним од Спортских гранских савеза и спортских организација. Обухваћено је 105 организација. Подаци укључују родну структуру заступника/ца спортских организација и структуру активних спортиста/киња укључених у тренажни и такмичарски рад у пионирској, кадетској, јуниорској и сениорској узрасној категорији.

- Од 105 спортских организација у 47 грана спорта у управљачкој структури је 89 мушких лица или 84,76%, а 16 женских лица или 15,24%

- Од 4.245 активних спортиста и спортисткиња свих узрасних категорија у 105 спортских организација у 47 грана спорта мушка популација чини 3.327 спортисте или 78,37%, а женска популација 918 спортисткиња или 21,63%
- Ако изузмемо фудбал који је типично мушки спорт и заступљен је у односу на целу популацију спортиста са 1536 мушких и 22 женска играча са 1558 спортиста што од укупног броја спортиста у Сомбору чини 36,70%, осталих 46 грана спорта заједно учествује са 63,30%.
- Из свега се да закључити да су жене у незадовољавајућем броју и проценту заступљене у спорту у односу на мушкарце.
- Типично женски спортови где доминира женска популација по статистичким подацима су: одбојка, гимнастика, спортски плес, фитнес и аеробик и јога.
- Спортови у којима жене имају значајно учешће су: атлетика, бициклизам и стрељаштво.

Р.БР.	ПРОФЕСОРИ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА	М	Ж	УКУПНО
1.	Основне школе	19	8	27
2.	Средње школе	7	7	14
	УКУПНО	26	15	41

Табела 21 - Приказ заступљености професора/ки физичког васпитања у школама по полу

УДРУЖЕЊА ГРАЂАНА КОЈА СЕ БАВЕ УНАПРЕЂЕЊЕМ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

На подручју Града Сомбора постоји више од 400 удружења основаних по Закону о удружењима те регистрованих у Агенцији за привредне регистре Републике Србије. Иако велики број истих међу својим циљевима има наведене елементе унапређења родне равноправности, само неколико их редовно или периодично спроводи кроз своје активности.

Као најактивније организације којима је то главна област деловања те махом реализују програме којима се афирмише родна равноправност и унапређује положаја жена издвајају се:

- НВО "Женска алтернатива" и
- Удружење жена "Удахни живот" Станишић.

На територији Града Сомбора активно делује и неколико организације које се баве унапређењем положаја широким циљних група, а спорадично реализују и активности којима се изразито афирмише родна равноправност и унапређује положај жена иако им то није главна област деловања. То су:

- Центар за развој заједнице ЛИНК,
- Удружење Подунав Бачки Моноштор,

- Сомборски едукативни центар,
- Друштво за борбу против рака,
- Сомборски омладински Боом,
- Клуб на куб,
- Црвени крст и др.

Такође, на подручју Града Сомбора је регистровано и више од 10 удружења жена чији се програми и активности углавном базирају на унапређењу вештина за старе занате, очувању традиције и културе овог поднебља, као и хуманитарном раду као што су:

- Удружење жена „ Стапарска ружа“ Стапар,
- Удружење жена ”Златне руке Сомборке”,
- Удружење жена ”Шареница”,
- Удружење жена ”Под крошњама бођоша” Сомбор,
- Удружење жена ”Ферониа”,
- Жена култура и енергија,
- Удружење жена „Стапарке“ Стапар,
- Удружење жена ”Златне руке, златне нити”,
- Коло српских сестара
- Асоцијација жена републике Србије (локални одбор),
- Удружење ”Брежанке” Бачки Брег,
- Удружење жена ”Гаковчанка” Гаково и др.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА У ОБЛАСТИ РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ НА ПОДРУЧЈУ ГРАДА СОМБОРА

Сомборски едукативни центар је за потребе израде Локалног акционог плана за родну равноправност у првом кварталу 2023. године реализовао истраживање. У наставку је приказан опис узорка, резултати и препоруке за дефинисање мера и активности Локалног акционог плана за родну равноправност.

		ф	%	М
Род	Мушки	59	26,80%	
	Женски	161	73,20%	
	Остало	0	0,00%	
Образовање	Без завршене основне школе	0	0,00%	
	Основна школа	4	1,80%	
	Средња школа	67	30,50%	
	Виша школа	17	7,70%	
	Факултет (основне/мастер)	129	58,60%	
	Докторат	3	1,40%	
Године				40,05

Место становања	Село	37	16,70%
	Град	179	80,60%
	Приградско насеље	6	2,70%

Табела 22 - Дескрипција узорка према основним социодемографским варијаблима

У Табели 22 приказани су основни социодемографски показатељи. Истраживањем је обухваћено укупно 220 испитаника и испитаница са подручја Града Сомбора. У узорку је највише оних који/е извештавају да су женског рода (73,20%), те они који/е извештавају да су мушког рода (26,80%). Највише испитаника/ца има завршене основне или мастер студије (58,60%), те средњу школу (30,50%). Просечна старост испитаника/ца је 40 година, док најмлађи испитаник/ца има 18 година, а најстарији 80 година. Из града долази 80,60% испитаника/ца, 16,70% њих са села и 2,70% из приградских насеља.

Графикон 4 - Значај бављења темом родне равноправности

Да је тема родне равноправности питање којим се треба бавити наводи 78,8% испитаника/ца (66,10 мушкараца и 83,85% жена (њих 11,7% (18,64% мушкараца и 8,70% жена) извештава да то није тема којом се треба бавити и њих 9,5% (15,25% мушкараца и 7,45% жена) није сигурно.

		Род					
		Мушки		Женски		УКУПНО	
		ф	%	ф	%	ф	%
Псовање у присуству женске особе је одраз непоштовања	Уопште се не слажем	9	15,3%	29	18,0%	38	17,1%
	Углавном се не слажем	7	11,9%	25	15,5%	32	14,4%

	Нити се слажем, нити се не слажем	10	16,9%	45	28,0%	57	25,7%
	Углавном се слажем	17	28,8%	26	16,1%	43	19,4%
	У потпуности се слажем	16	27,1%	36	22,4%	52	23,4%
	Уопште се не слажем	9	15,3%	40	24,8%	49	22,1%
	Углавном се не слажем	12	20,3%	25	15,5%	38	17,1%
Иницијатива у удварању обично треба да крене од мушкарца	Нити се слажем, нити се не слажем	13	22,0%	41	25,5%	55	24,8%
	Углавном се слажем	12	20,3%	31	19,3%	43	19,4%
	У потпуности се слажем	13	22,0%	24	14,9%	37	16,7%
	Уопште се не слажем	8	13,6%	4	2,5%	12	5,4%
	Углавном се не слажем	1	1,7%	9	5,6%	10	4,5%
Жене треба да имају исто толико сексуалне слободе колико је имају мушкарци	Нити се слажем, нити се не слажем	10	16,9%	18	11,2%	29	13,1%
	Углавном се слажем	6	10,2%	28	17,4%	34	15,3%
	У потпуности се слажем	34	57,6%	102	63,4%	137	61,7%
	Уопште се не слажем	23	39,0%	110	68,3%	133	59,9%
	Углавном се не слажем	9	15,3%	13	8,1%	22	9,9%
Жене које имају децу не треба да раде ван куће уколико им то није потребно из финансијских разлога	Нити се слажем, нити се не слажем	11	18,6%	19	11,8%	31	14,0%
	Углавном се слажем	6	10,2%	7	4,3%	14	6,3%
	У потпуности се слажем	10	16,9%	12	7,5%	22	9,9%
	Уопште се не слажем	18	30,5%	65	40,4%	83	37,4%
	Углавном се не слажем	14	23,7%	40	24,8%	54	24,3%
Осим у изузетним ситуацијама, мушкарац никада не треба допустити жени да плати такси или рачун у кафићу	Нити се слажем, нити се не слажем	13	22,0%	23	14,3%	38	17,1%
	Углавном се слажем	4	6,8%	17	10,6%	21	9,5%
	У потпуности се слажем	10	16,9%	16	9,9%	26	11,7%
	Уопште се не слажем	4	6,8%	12	7,5%	16	7,2%
	Углавном се не слажем	5	8,5%	9	5,6%	14	6,3%
Мушкарци треба да наставе да исказују љубазност према женама у смислу да им отварају врата или узму њихов капут	Нити се слажем, нити се не слажем	11	18,6%	34	21,1%	46	20,7%
	Углавном се слажем	9	15,3%	36	22,4%	45	20,3%
	У потпуности се слажем	30	50,8%	70	43,5%	101	45,5%
	Уопште се не слажем	36	61,0%	125	77,6%	162	73,0%
	Углавном се не слажем	7	11,9%	10	6,2%	17	7,7%
Није за жену да вози воз, као ни за мушкарца да буде васпитач	Нити се слажем, нити се не слажем	5	8,5%	16	9,9%	22	9,9%
	Углавном се слажем	4	6,8%	3	1,9%	7	3,2%
	У потпуности се слажем	7	11,9%	7	4,3%	14	6,3%
	Уопште се не слажем	34	57,6%	134	83,2%	169	76,1%
	Углавном се не слажем	10	16,9%	9	5,6%	19	8,6%

Жена треба да се бави домаћинством и подизањем деце, а не професионалним напредовањем	Нити се слажем, нити се не слажем	7	11,9%	8	5,0%	16	7,2%
	Углавном се слажем	3	5,1%	6	3,7%	9	4,1%
	У потпуности се слажем	5	8,5%	4	2,5%	9	4,1%
Традиционалне родне улоге мушкарца и жене постоје са разлогом	Уопште се не слажем	15	25,4%	76	47,2%	92	41,4%
	Углавном се не слажем	8	13,6%	29	18,0%	37	16,7%
	Нити се слажем, нити се не слажем	17	28,8%	32	19,9%	50	22,5%
Деца треба да се играју играчкама које су за њихов пол	Углавном се слажем	10	16,9%	11	6,8%	21	9,5%
	У потпуности се слажем	9	15,3%	13	8,1%	22	9,9%
	Уопште се не слажем	26	44,1%	82	50,9%	109	49,1%
Мушкарци природно имају боље лидерске способности и треба да буду на руководећим позицијама	Углавном се не слажем	6	10,2%	27	16,8%	33	14,9%
	Нити се слажем, нити се не слажем	7	11,9%	23	14,3%	31	14,0%
	Углавном се слажем	5	8,5%	11	6,8%	16	7,2%
Жена није сасвим остварена у животу ако није мајка	У потпуности се слажем	15	25,4%	18	11,2%	33	14,9%
	Уопште се не слажем	32	54,2%	117	72,7%	150	67,6%
	Углавном се не слажем	4	6,8%	18	11,2%	22	9,9%
Прихватљиво је да мушкарци плачу	Нити се слажем, нити се не слажем	6	10,2%	14	8,7%	21	9,5%
	Углавном се слажем	8	13,6%	6	3,7%	14	6,3%
	У потпуности се слажем	9	15,3%	6	3,7%	15	6,8%
У реду је да жена задржи своје презиме приликом ступања у брак	Уопште се не слажем	25	42,4%	92	57,1%	118	53,2%
	Углавном се не слажем	7	11,9%	22	13,7%	29	13,1%
	Нити се слажем, нити се не слажем	11	18,6%	21	13,0%	33	14,9%
Мушкарци и жене треба обављају кућне послове без поделе на типично мушке или женске послове	Углавном се слажем	5	8,5%	13	8,1%	18	8,1%
	У потпуности се слажем	11	18,6%	13	8,1%	24	10,8%
	Уопште се не слажем	4	6,8%	3	1,9%	7	3,2%
У реду је да жена задржи своје презиме приликом ступања у брак	Углавном се не слажем	4	6,8%	5	3,1%	9	4,1%
	Нити се слажем, нити се не слажем	4	6,8%	10	6,2%	15	6,8%
	Углавном се слажем	8	13,6%	26	16,1%	34	15,3%
У реду је да жена задржи своје презиме приликом ступања у брак	У потпуности се слажем	39	66,1%	117	72,7%	157	70,7%
	Уопште се не слажем	6	10,2%	6	3,7%	13	5,9%
	Углавном се не слажем	7	11,9%	10	6,2%	17	7,7%
У реду је да жена задржи своје презиме приликом ступања у брак	Нити се слажем, нити се не слажем	4	6,8%	9	5,6%	14	6,3%
	Углавном се слажем	6	10,2%	22	13,7%	28	12,6%
	У потпуности се слажем	36	61,0%	114	70,8%	150	67,6%
У реду је да жена задржи своје презиме приликом ступања у брак	Уопште се не слажем	12	20,3%	7	4,3%	19	8,6%
	Углавном се не слажем	6	10,2%	5	3,1%	11	5,0%

	Нити се слажем, нити се не слажем	5	8,5%	27	16,8%	33	14,9%
	Углавном се слажем	9	15,3%	17	10,6%	27	12,2%
	У потпуности се слажем	27	45,8%	105	65,2%	132	59,5%
За сексуално узнемиравање крива је жена која се недолично понашала или провокативно обукла	Уопште се не слажем	34	57,6%	124	77,0%	159	71,6%
	Углавном се не слажем	9	15,3%	10	6,2%	19	8,6%
	Нити се слажем, нити се не слажем	8	13,6%	15	9,3%	23	10,4%
	Углавном се слажем	4	6,8%	5	3,1%	9	4,1%
	У потпуности се слажем	4	6,8%	7	4,3%	12	5,4%
Жена би требало да толерише нежељена удварања и коментаре како би напредовала у каријери	Уопште се не слажем	40	67,8%	137	85,1%	178	80,2%
	Углавном се не слажем	9	15,3%	9	5,6%	18	8,1%
	Нити се слажем, нити се не слажем	4	6,8%	7	4,3%	11	5,0%
	Углавном се слажем	2	3,4%	4	2,5%	6	2,7%
	У потпуности се слажем	4	6,8%	4	2,5%	9	4,1%
Очеви су у принципу једнако способни да се брину о малој деци као и мајке	Уопште се не слажем	6	10,2%	8	5,0%	14	6,3%
	Углавном се не слажем	8	13,6%	4	2,5%	12	5,4%
	Нити се слажем, нити се не слажем	5	8,5%	25	15,5%	30	13,5%
	Углавном се слажем	15	25,4%	40	24,8%	55	24,8%
	У потпуности се слажем	25	42,4%	84	52,2%	111	50,0%
Потпуно је у реду да жена да приоритет каријери	Уопште се не слажем	10	17,2%	17	10,6%	27	12,3%
	Углавном се не слажем	6	10,3%	18	11,3%	24	10,9%
	Нити се слажем, нити се не слажем	17	29,3%	34	21,3%	51	23,2%
	Углавном се слажем	9	15,5%	16	10,0%	25	11,4%
	У потпуности се слажем	16	27,6%	75	46,9%	93	42,3%

Табела 23 - Неки показатељи традиционалног схватања родних улога

Из одговора испитаника/ца на постављено питање види се да испитаници/це углавном немају доминантно изражена традиционална схватања родних улога у појединим аспектима. То се најбоље може видети из израженог слагања са тврдњама као што су: Жене треба да имају исто толико сексуалне слободе колико је имају мушкарци (77,02% испитаника/ца се слаже), Жена би требало да толерише нежељена удварања и коментаре како би напредовала у каријери (88,29%), Мушкарци и жене треба да обављају кућне послове без поделе на типично мушке или женске послове (80,18%), Прихватљиво је да мушкарци плачу (86,04%), Очеви су у принципу једнако способни да се брину о малој деци као и мајке (74,77%), као и са тврдњом Није за жену да вози воз, као ни за мушкарца да буде васпитач са којом 80,63% испитаника/ца изражава потпуно или делимично неслагање.

Постојање традиционалног схватања родних улога видљиво је код 10-20% испитаника/ца и то на тврдњама: Потпуно је у реду да жена да приоритет каријери (23,18% изражава неслагање), За сексуално узнемиравање крива је жена која се недолично понашала или провокативно обукла (9,46% се слаже), У реду је да жена задржи своје презиме приликом ступања у брак (13,51% се не слаже), Жена није сасвим остварена у животу ако није мајка (18,92% се слаже), Мушкарци природно имају боље лидерске способности и треба да буду на руководећим позицијама (13,07% се слаже), Деца треба да се играју играчкама које су за њихов пол (22,07% се слаже), Традиционалне родне улоге мушкарца и жене постоје са разлогом (19,37% се слаже) и Жена треба да се бави домаћинством и подизањем деце, а не професионалним напредовањем (8,10% се слаже).

Родне разлике су видљиве у смеру да жене имају израженије савремено схватање родних улога. Оне изражавају веће слагање са тврдњама које се односе на савремено схватање родних улога, односно неслагање на оним тврдњама које се односе на традиционално схватање родних улога.

Графикон 5 - Познавање разлике између пола и рода

На питање да процене своју информисаност о познавању разлике између пола и рода, 85,1% испитаника/ца одговара да зна разлику (72,41% мушкараца и 91,25% жена), 4,5% да не зна разлику (13,79% мушкараца и 1,25% жена) и 9,5% да нису сигурни (13,79% мушкараца и 7,50% жена).

Графикон 6 - Став о учењу о разлици пола и рода у школи

Након што су испитаници/це одговорили/е на питање да процене своју информисаност о разлици између пола и рода, предочена им је дефиниција пола и дефиниција рода. Затим су испитаници/це питани да ли деца у школи треба да уче о томе која је разлика између пола и рода од виших разреда основне школе па надаље. На ово питање 66,2% испитаника/ца одговара да деца треба да уче (53,45% мушкараца и 71,88% жена), 16,7% да деца не треба да уче (22,41% мушкараца и 14,38% жена) и њих 16,2% нема став по овом питању (24,14% мушкараца и 13,75% жена).

Графикон 7 - Највећи проблеми са којима се суочавају жене

Као највећи проблем са којим се суочавају жене издвојено је насиље у породици (49,30%), те усклађивање мајчинства са каријером (21,30%) родно засновано насиље (14%) и безбедност у јасним просторима (3,20%). Под „остало“ убраја се 12,20% одговора, а њих

чине: положај жена на тржишту рада, насиље, потреба да се биолошки изједначи са мушкарцима, присила на рад када се она жели посветити породици, искривљен поглед на женственост, лепоту, самовредновање, положај у породици, сиромаштво и друго.

		Род					
		Мушки		Женски		Укупно	
		ф	%	ф	%	ф	%
Остваривање финансијских резултата у пословању	Жене постижу боље резултате	4	6,9%	13	8,1%	17	7,7%
	Мушкарци постижу боље резултате	18	31,0%	45	28,1%	63	28,6%
	Мушкарци и жене постижу сличке резултате	36	62,1%	102	63,7%	140	63,6%
Успешно управљање људским ресурсима	Жене постижу боље резултате	15	25,9%	52	32,5%	67	30,5%
	Мушкарци постижу боље резултате	4	6,9%	13	8,1%	18	8,2%
	Мушкарци и жене постижу сличке резултате	39	67,2%	95	59,4%	135	61,4%
Доношење одлука под притиском	Жене постижу боље резултате	12	20,7%	39	24,4%	51	23,2%
	Мушкарци постижу боље резултате	19	32,8%	34	21,3%	53	24,1%
	Мушкарци и жене постижу сличке резултате	27	46,6%	87	54,4%	116	52,7%
Професионално напредовање	Жене постижу боље резултате	4	6,9%	11	6,9%	15	6,8%
	Мушкарци постижу боље резултате	16	27,6%	62	38,8%	78	35,5%
	Мушкарци и жене постижу сличке резултате	38	65,5%	87	54,4%	127	57,7%
Суочавање са пословним изазовима	Жене постижу боље резултате	6	10,3%	34	21,3%	40	18,2%
	Мушкарци постижу боље резултате	13	22,4%	20	12,5%	33	15,0%
	Мушкарци и жене постижу сличке резултате	39	67,2%	106	66,3%	147	66,8%
Лични развој и стицање нових вештина	Жене постижу боље резултате	12	20,7%	50	31,3%	63	28,6%
	Мушкарци постижу боље резултате	9	15,5%	13	8,1%	22	10,0%
	Мушкарци и жене постижу сличке резултате	37	63,8%	97	60,6%	135	61,4%
Одржавање равнотеже између приватног и пословног живота	Жене постижу боље резултате	19	32,8%	67	41,9%	88	40,0%
	Мушкарци постижу боље резултате	8	13,8%	29	18,1%	37	16,8%
	Мушкарци и жене постижу сличке резултате	31	53,4%	64	40,0%	95	43,2%

Табела 24 - Остваривање пословних резултата по полу

Да мушкарци и жене постижу сличне резултате у свих седам наведених области сматра између 40,18% испитаника/ца (Одржавање равнотеже између приватног и пословног живота) и 66,82% испитаника/ца (Суочавање са пословним изазовима). Око трећине испитаника/ца сматра да жене успешније управљају људским ресурсима, наспрам 8,18% оних који/е мисле да то чине мушкарци. Око трећина испитаника/ца сматра да мушкарци постижу боље резултате у професионалном напредовању. Да жене постижу боље резултате у личном развоју и стицању нових вештина сматра 28,64% испитаника/ца, а 10% сматра да боље резултате у овој области постижу мушкарци. Нешто више од трећине испитаника/ца, 40% њих, сматра да жене боље одржавају равнотежу између пословног и приватног живота, наспрам 16,82% испитаника/ца који/е сматрају да то боље чине мушкарци. Значајније разлике у одговорима испитаника/ца виде се код тврдње да мушкарци чешће сматрају да мушкарци боље доносе одлуке под притиском (32,8%), него жене (21,3%), да жене чешће сматрају да мушкарци имају боље резултате у професионалном напредовању (38,8% жене и 27,6% мушкарци), да жене сматрају да жене имају боље резултате у суочавању са професионалним изазовима (21,3% жене и 10,3% мушкарци), а да мушкарци сматрају да је то случај са мушкарцима (22,4% мушкараца и 12,5% жена). Да одржавање равнотеже између приватног и пословног живота боље иде женама сматра 41,9% жена и 32,8% мушкараца, да да то подједнако добро успевају и мушкарци и жене сматра 53,4% мушкараца и 40% жена.

		Род					
		Мушки		Женски		Укупно	
		ф	%	ф	%	ф	%
Током разговора за посао жене су чешће изложене личним питањима попут питања о брачном стању, родитељству и планирању породице	Не слажем се у потпуности	6	10,3%	3	1,9%	9	4,1%
	Не слажем се	5	8,6%	7	4,4%	12	5,5%
	Слажем се	27	46,6%	71	44,4%	98	44,5%
Жене на извршним позицијама су обично мање плаћене од мушкараца на истим позицијама	Слажем се у потпуности	20	34,5%	79	49,4%	101	45,9%
	Не слажем се у потпуности	11	19,0%	17	10,6%	29	13,2%
	Не слажем се	18	31,0%	36	22,5%	54	24,5%
У случају отпуштања, жене су те које ће прве изгубити посао	Слажем се	21	36,2%	59	36,9%	81	36,8%
	Слажем се у потпуности	8	13,8%	48	30,0%	56	25,5%
	Не слажем се у потпуности	15	25,9%	15	9,4%	30	13,6%
	Не слажем се	24	41,4%	46	28,7%	71	32,3%

	Слажем се	14	24,1%	58	36,3%	73	33,2%
	Слажем се у потпуности	5	8,6%	41	25,6%	46	20,9%
Мушкарци се чешће унапређују од жена	Не слажем се у потпуности	7	12,1%	10	6,3%	17	7,7%
	Не слажем се	22	37,9%	41	25,6%	63	28,6%
	Слажем се	21	36,2%	55	34,4%	77	35,0%
	Слажем се у потпуности	8	13,8%	54	33,8%	63	28,6%
Колектив више поштује жене од мушкараца на радном месту	Не слажем се у потпуности	12	20,7%	52	32,5%	64	29,1%
	Не слажем се	29	50,0%	77	48,1%	108	49,1%
	Слажем се	11	19,0%	25	15,6%	36	16,4%
	Слажем се у потпуности	6	10,3%	6	3,8%	12	5,5%
Жене улажу више напора да би биле на истој позицији као мушкарци	Не слажем се у потпуности	9	15,5%	8	5,0%	17	7,7%
	Не слажем се	15	25,9%	33	20,6%	49	22,3%
	Слажем се	15	25,9%	58	36,3%	74	33,6%
	Слажем се у потпуности	19	32,8%	61	38,1%	80	36,4%
Жене се доживљавају као мање способне од мушкараца	Не слажем се у потпуности	10	17,2%	18	11,3%	28	12,7%
	Не слажем се	16	27,6%	28	17,5%	46	20,9%
	Слажем се	18	31,0%	61	38,1%	79	35,9%
	Слажем се у потпуности	14	24,1%	53	33,1%	67	30,5%
Жене предузетнице су мање успешне него мушкарци предузетници	Не слажем се у потпуности	30	51,7%	81	50,6%	112	50,9%
	Не слажем се	19	32,8%	52	32,5%	72	32,7%
	Слажем се	7	12,1%	16	10,0%	23	10,5%
	Слажем се у потпуности	2	3,4%	11	6,9%	13	5,9%
Много је лакше мушкарцу да покрене сопствени бизнис	Не слажем се у потпуности	17	29,3%	27	16,9%	45	20,5%
	Не слажем се	21	36,2%	32	20,0%	53	24,1%
	Слажем се	14	24,1%	55	34,4%	69	31,4%
	Слажем се у потпуности	6	10,3%	46	28,7%	53	24,1%
Жене су приликом разговора за посао чешће биле одбијане због старости, него мушкарци	Не слажем се у потпуности	8	13,8%	9	5,6%	17	7,7%
	Не слажем се	20	34,5%	28	17,5%	49	22,3%
	Слажем се	21	36,2%	58	36,3%	80	36,4%

	Слажем се у потпуности	9	15,5%	65	40,6%	74	33,6%
	Не слажем се у потпуности	10	17,2%	8	5,0%	19	8,6%
Жене су чешће одбијене за посао са оправдањем да посао није за жене, него је „мушки посао“	Не слажем се	10	17,2%	20	12,5%	31	14,1%
	Слажем се	24	41,4%	54	33,8%	78	35,5%
	Слажем се у потпуности	14	24,1%	78	48,8%	92	41,8%

Табела 25 - Положај жене у пословном окружењу

Да су током разговора за посао жене чешће изложене личним питањима попут питања о брачном стању, родитељству и планирању породице сматра 90,46% испитаника/ца, нешто више од половине испитаника/ца сматра да су жене на извршним позицијама обично мање плаћене од мушкараца на истим позицијама, да су у случају отпуштања, жене те које ће прве изгубити посао и да је много лакше мушкарцу да покрене сопствени бизнис. Око 60% испитаника/ца сматра да су жене на извршним позицијама обично мање плаћене од мушкараца на истим позицијама, да се мушкарци чешће унапређују од жена, да жене улажу више напора да би биле на истој позицији као мушкарци и да су жене приликом разговора за посао чешће биле одбијане због старости, него мушкарци. Да су Жене су чешће одбијене за посао са оправдањем да посао није за жене, него је „мушки посао“ сматра 76,27% испитаника/ца. Са друге стране 83,64% испитаника/ца се не слаже са тврдњом да су жене предузетнице мање успешне него мушкарци предузетници.

Жене изражавају веће слагање са тврдњом Жене су на извршним позицијама обично мање плаћене од мушкараца на истим позицијама (66,9% жене и 50% мушкарци), оне се чешће слажу да ће приликом отпуштања жене прве добити отказ (61,9% жене и 32,7% мушкарци), да се мушкарци чешће унапређују (68,2% жене и 50% мушкарци), да жене улажу више напора да би биле на истој позицији као мушкарци (74,4% жене и 58,7% мушкарци), да се жене доживљавају мање способним него мушкарци (71,2% жене и 55% мушкарци), да је мушкарцу много лакше да покрене сопствени бизнис (63,1% жене и 34,4% мушкарци), те да су жене приликом разговора за посао чешће биле одбијане због старости него мушкарци (76,9% жене и 51,7% мушкарци) и да су жене приликом разговора за посао чешће биле одбијане са оправдањем да посао није за жене, него је „мушки посао“ (82,6% жене и 65,5% мушкарци).

Род		
Мушки	Женски	Укупно

		ф	%	ф	%	ф	%
Хигијена /купање деце	Мушкарци	0	0,0%	1	0,6%	1	0,5%
	Жене	29	50,0%	80	50,0%	110	50,0%
	Подједнако мушкарци и жене	29	50,0%	79	49,4%	109	49,5%
Храњење деце	Мушкарци	1	1,7%	3	1,9%	4	1,8%
	Жене	34	58,6%	94	58,8%	129	58,6%
	Подједнако мушкарци и жене	23	39,7%	63	39,4%	87	39,5%
Одвођење деце у школу или забавиште	Мушкарци	4	6,9%	6	3,8%	10	4,5%
	Жене	13	22,4%	48	30,0%	62	28,2%
	Подједнако мушкарци и жене	41	70,7%	106	66,3%	148	67,3%
Помоћ деци у учењу и домаћима задацима	Мушкарци	0	0,0%	3	1,9%	3	1,4%
	Жене	28	48,3%	89	55,6%	118	53,6%
	Подједнако мушкарци и жене	30	51,7%	68	42,5%	99	45,0%
Обављање кућних послова	Мушкарци	0	0,0%	4	2,5%	4	1,8%
	Жене	27	46,6%	103	64,4%	131	59,5%
	Подједнако мушкарци и жене	31	53,4%	53	33,1%	85	38,6%
Чишћење и спремање домаћинства	Мушкарци	0	0,0%	2	1,3%	2	0,9%
	Жене	34	58,6%	113	70,6%	148	67,3%
	Подједнако мушкарци и жене	24	41,4%	45	28,1%	70	31,8%
Куповина намирница	Мушкарци	8	13,8%	13	8,1%	21	9,5%
	Жене	15	25,9%	49	30,6%	65	29,5%
	Подједнако мушкарци и жене	35	60,3%	98	61,3%	134	60,9%
Кување	Мушкарци	3	5,2%	4	2,5%	7	3,2%
	Жене	38	65,5%	117	73,1%	157	71,4%
	Подједнако мушкарци и жене	17	29,3%	39	24,4%	56	25,5%
Плаћање рачуна	Мушкарци	22	37,9%	40	25,0%	62	28,2%
	Жене	13	22,4%	42	26,3%	57	25,9%
	Подједнако мушкарци и жене	23	39,7%	78	48,8%	101	45,9%

Табела 26 - Обављање кућних послова

Испитаници/це су питани да процене колико мушкарци и жене учествују у обављању свакодневних обавеза. Из одговора је видљиво да су негде жене те које обављају већину ових обавеза, и то у око 50-60% случајева она су те које су задужене за хигијену и купање деце, храњење деце, помоћ деци у учењу, обављање кућних послова, чишћење, кување (71,4%), док остали проценат одговора у овим категоријама одлази на одговоре да то подједнако чине и мушкарци и жене. Плаћање рачуна је једна активност коју мушкарци самостално подједнако често обављају као и жене. Куповина намирница и одвођење деце у школу су активности које су добиле највише одговора да их подједнако обављају и мушкарци и жене.

		Род					
		Мушки		Женски		Укупно	
		ф	%	ф	%	ф	%

Остваривање родне равноправности је неопходан предуслов за стварање праведног друштва	Уопште се не слажем	8	13,8%	6	3,8%	15	6,8%
	Углавном се не слажем	7	12,1%	4	2,5%	11	5,0%
	Нити се слажем, нити се не слажем	8	13,8%	23	14,4%	31	14,1%
	Углавном се слажем	12	20,7%	40	25,0%	52	23,6%
	У потпуности се слажем	23	39,7%	87	54,4%	111	50,5%
Сматрам да је у мојој локалној заједници остварена родна равноправност	Уопште се не слажем	6	10,3%	38	23,8%	44	20,0%
	Углавном се не слажем	9	15,5%	36	22,5%	46	20,9%
	Нити се слажем, нити се не слажем	24	41,4%	49	30,6%	74	33,6%
	Углавном се слажем	11	19,0%	27	16,9%	38	17,3%
	У потпуности се слажем	8	13,8%	10	6,3%	18	8,2%
Промовисање родне равноправности је лично мени важно	Уопште се не слажем	11	19,0%	9	5,6%	21	9,5%
	Углавном се не слажем	9	15,5%	13	8,1%	22	10,0%
	Нити се слажем, нити се не слажем	10	17,2%	41	25,6%	51	23,2%
	Углавном се слажем	14	24,1%	30	18,8%	44	20,0%
	У потпуности се слажем	14	24,1%	67	41,9%	82	37,3%
Мушкарци и жене имају једнаке прилике за бављење професионалним спортом у Сомбору	Уопште се не слажем	3	5,2%	16	10,0%	19	8,6%
	Углавном се не слажем	6	10,3%	21	13,1%	27	12,3%
	Нити се слажем, нити се не слажем	20	34,5%	61	38,1%	83	37,7%
	Углавном се слажем	14	24,1%	28	17,5%	42	19,1%
	У потпуности се слажем	15	25,9%	34	21,3%	49	22,3%
Мушка деца треба да наслеђују сву породичну имовину	Уопште се не слажем	41	70,7%	133	83,1%	175	79,5%
	Углавном се не слажем	6	10,3%	9	5,6%	15	6,8%
	Нити се слажем, нити се не слажем	7	12,1%	15	9,4%	23	10,5%
	Углавном се слажем	2	3,4%	1	0,6%	3	1,4%
	У потпуности се слажем	2	3,4%	2	1,3%	4	1,8%

Табела 27 - Значај родне равноправности

Да је остваривање родне равноправности неопходан предуслов за стварање праведног друштва сматра 74,1% испитаника/ца, и то 79,4% жена и 60,4% мушкараца. Да је у Сомбору остварена родна равноправност сматра 25,5% испитаника/ца (23,2% жена и 32,8% мушкараца), а да је промовисање родне равноправности лично њима важно извештава 48,2% мушкараца и 60,7% жена. Испитаници/це се углавном не слажу, без обзира на пол, да мушка деца треба да наслеђују сву имовину (3,2%).

Графикон 8 - Процена безбедности

Од испитаника/ца се тражило да процене колико се осећају безбедно у Сомбору на скали од 1 до 10. Укупан скор на нивоу целог узорка је 6,57, док је он за жене нешто нижи и износи 6,15, а за мушкарце је виши и износи 7,71. Након тога од испитаника/ца је затражено да наведу које локације или ситуације у Сомбору виде као небезбедне и ово су неки од њихових одговора који су најчесталији:

- Шикара
- Железничка станица/Аутобуска станица
- Неосветљене улице
- Периферија града и приградска насеља
- Паркови
- Места где се крећу мигранти и око прихватног центра
- Тromeђа, шумице
- Центар града

		Род					
		Мушки		Женски		Укупно	
		ф	%	ф	%	ф	%
У породици	Никада	46	79,3%	108	68,4%	156	71,6%
	Да, једном	3	5,2%	18	11,4%	21	9,6%
	Да, више пута	9	15,5%	32	20,3%	41	18,8%
На улици/јавном месту	Никада	43	74,1%	85	53,8%	129	59,2%
	Да, једном	7	12,1%	23	14,6%	31	14,2%
	Да, више пута	8	13,8%	50	31,6%	58	26,6%
Приликом запошљавања/отпуштања	Никада	44	75,9%	103	65,2%	148	67,9%
	Да, једном	4	6,9%	20	12,7%	25	11,5%
	Да, више пута	10	17,2%	35	22,2%	45	20,6%
У односу са званичним институцијама	Никада	46	79,3%	105	66,5%	152	69,7%

	Да, једном	4	6,9%	11	7,0%	16	7,3%
	Да, више пута	8	13,8%	42	26,6%	50	22,9%
	Никада	47	81,0%	100	63,3%	149	68,3%
У односу са пријатељима/познаницима	Да, једном	5	8,6%	23	14,6%	28	12,8%
	Да, више пута	6	10,3%	35	22,2%	41	18,8%

Табела 28 - Лично доживљавање родне неравноправности

Код питања Да ли сте ви лично икада доживели да вас неко третира неравноправно због припадности одређеном полу испитаници/це је требало да процене учесталост искустава у одређеним ситуацијама/местима. Да у породицу нису доживели родну неравноправност наводи 71,6% испитаника/ца (79,3% мушкараца и 68,4% жена). Свака пета жена је доживела родну неравноправност у породици (20,3%) и 15,5% мушкараца и то више пута. На улици или јавном месту 74,1% мушкараца никада није доживело родну неравноправност и 53,8% жена, али зато свака трећа жена је то доживела више пута. Приликом запошљавања/отпуштања 67,9% испитаника/ца није доживело родну неравноправност, 11,5% је доживело једном и 20,6% је доживело више пута, сличан проценат за мушкарце и за жене. У односу са званичним институцијама родну неравноправност није доживело 69,7% испитаника/ца (79,3% мушкараца и 66,5% жена), једом је доживело 7,3% испитаника и више пита 20,9% испитаника/ца (26,6% жена и 13,8% мушкараца). У односу са пријатељима/цама и познаницима/цама 81% мушкараца никада није доживело родну неравноправност, а од 63,3% жена, једном је доживело 8,6% мушкараца и 14,6% жена и више пута је доживело 10,3% мушкараца и 22,2% жена.

		Род					
		Мушки		Женски		Укупно	
		ф	%	ф	%	ф	%
Изражавање осећања	Важније за мушкарце	2	3,4%	3	1,9%	5	2,3%
	Важније за жене	7	12,1%	4	2,5%	11	5,0%
	Подједнако важно	49	84,5%	151	95,6%	202	92,7%
	Није важно ни за мушкарце, ни за жене	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Самосталност	Важније за мушкарце	6	10,3%	3	1,9%	10	4,6%
	Важније за жене	1	1,7%	6	3,8%	7	3,2%
	Подједнако важно	51	87,9%	149	94,3%	201	92,2%
	Није важно ни за мушкарце, ни за жене	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%

Успех у школи	Важније за мушкарце	2	3,4%	0	0,0%	2	0,9%
	Важније за жене	1	1,7%	1	0,6%	2	0,9%
	Подједнако важно	54	93,1%	154	97,5%	210	96,3%
	Није важно ни за мушкарце, ни за жене	1	1,7%	3	1,9%	4	1,8%
Послушност	Важније за мушкарце	2	3,4%	0	0,0%	2	0,9%
	Важније за жене	4	6,9%	2	1,3%	6	2,8%
	Подједнако важно	44	75,9%	144	91,1%	190	87,2%
	Није важно ни за мушкарце, ни за жене	8	13,8%	12	7,6%	20	9,2%
Брига о другима	Важније за мушкарце	0	0,0%	1	0,6%	1	0,5%
	Важније за жене	5	8,6%	3	1,9%	8	3,7%
	Подједнако важно	53	91,4%	154	97,5%	209	95,9%
	Није важно ни за мушкарце, ни за жене	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Лепо понашање	Важније за мушкарце	1	1,7%	1	0,6%	2	0,9%
	Важније за жене	5	8,6%	1	0,6%	6	2,8%
	Подједнако важно	51	87,9%	156	98,7%	209	95,9%
	Није важно ни за мушкарце, ни за жене	1	1,7%	0	0,0%	1	0,5%
Обављање кућних послова	Важније за мушкарце	0	0,0%	2	1,3%	2	0,9%
	Важније за жене	6	10,3%	8	5,1%	14	6,4%
	Подједнако важно	52	89,7%	148	93,7%	202	92,7%
	Није важно ни за мушкарце, ни за жене	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Бављење спортом	Важније за мушкарце	4	6,9%	3	1,9%	7	3,2%
	Важније за жене	0	0,0%	1	0,6%	1	0,5%
	Подједнако важно	53	91,4%	153	96,8%	208	95,4%
	Није важно ни за мушкарце, ни за жене	1	1,7%	1	0,6%	2	0,9%

Табела 29 - Важност обављања појединих послова/испољавања понашања према роду

Испитаници/це у највећем броју случајева наводе да су све наведене ставке подједнако важне за мушкарце и за жене. Неке мање родне разлике постоје и оне се огледају да мушкарци у 12,4% случајева наводе да је за жене важније да изражавају осећања, а само 2,5% жена означава овај одговор. Да је битније развијати самосталност код мушкараца сматра 10,3% мушкараца и 1,9% жена. Мушкарци наводе у 6,7% случајева да је послушност битнија за жене, а жене то наводе у 1,3% случајева. 8,6 % мушкараца кажу да је брига за друге важнија за жене, док 1,9% жена извештава да је то важније за жене, а исти је случај и за лепо понашање. Обављање кућних послова је важније за жене према 10,3% мушкараца и 5,1% жена.

		Род					
		Мушки		Женски		Укупно	
		ф	%	ф	%	ф	%
Претукао /ла бих мушкарца који се понаша као жена	Уопште се не слажем	37	63,8%	128	81,0%	165	75,7%
	Углавном се не слажем	7	12,1%	13	8,2%	20	9,2%
	Нити се слажем, нити се не слажем	12	20,7%	13	8,2%	26	11,9%
	Углавном се слажем	2	3,4%	1	0,6%	4	1,8%
	У потпуности се слажем	0	0,0%	3	1,9%	3	1,4%
Не бих имао/ла проблем да будем насилан/а према жени која је мушкобањаста	Уопште се не слажем	45	77,6%	134	84,8%	179	82,1%
	Углавном се не слажем	3	5,2%	13	8,2%	16	7,3%
	Нити се слажем, нити се не слажем	8	13,8%	6	3,8%	15	6,9%
	Углавном се слажем	1	1,7%	1	0,6%	3	1,4%
	У потпуности се слажем	1	1,7%	4	2,5%	5	2,3%
Мушкарци који се понашају као жене треба да се стиде себе	Уопште се не слажем	31	53,4%	115	72,8%	146	67,0%
	Углавном се не слажем	3	5,2%	18	11,4%	22	10,1%
	Нити се слажем, нити се не слажем	13	22,4%	11	7,0%	25	11,5%
	Углавном се слажем	6	10,3%	6	3,8%	12	5,5%
	У потпуности се слажем	5	8,6%	8	5,1%	13	6,0%
Феминизирани мушкарци чине да се осећам непријатно	Уопште се не слажем	28	48,3%	109	69,0%	137	62,8%
	Углавном се не слажем	4	6,9%	19	12,0%	23	10,6%
	Нити се слажем, нити се не слажем	15	25,9%	14	8,9%	30	13,8%
	Углавном се слажем	7	12,1%	8	5,1%	16	7,3%
	У потпуности се слажем	4	6,9%	8	5,1%	12	5,5%
Жене које личе мушкарце ме узнемиравају	Уопште се не слажем	34	58,6%	114	72,2%	148	67,9%
	Углавном се не слажем	5	8,6%	16	10,1%	22	10,1%
	Нити се слажем, нити се не слажем	14	24,1%	17	10,8%	32	14,7%
	Углавном се слажем	3	5,2%	8	5,1%	11	5,0%
	У потпуности се слажем	2	3,4%	3	1,9%	5	2,3%
Подржавам права трансродних особа	Уопште се не слажем	17	29,3%	32	20,3%	51	23,4%
	Углавном се не слажем	7	12,1%	18	11,4%	25	11,5%
	Нити се слажем, нити се не слажем	20	34,5%	32	20,3%	52	23,9%
	Углавном се слажем	8	13,8%	26	16,5%	34	15,6%
	У потпуности се слажем	6	10,3%	50	31,6%	56	25,7%
Било би ми неугодно да имам колегу који је трансродна особа	Уопште се не слажем	27	46,6%	89	56,3%	117	53,7%
	Углавном се не слажем	8	13,8%	30	19,0%	38	17,4%
	Нити се слажем, нити се не слажем	13	22,4%	21	13,3%	35	16,1%

Углавном се слажем	5	8,6%	5	3,2%	10	4,6%
У потпуности се слажем	5	8,6%	13	8,2%	18	8,3%

Табела 30 - Скала трансфобије

На скали трансфобије од испитаника/ца се тражило да процене своје слагање са седам ставки. Да би претукли мушкарца који се понаша као жена не слаже се 84,9% испитаника/ца. Код ове ставке видљиво је да сваки пети испитаник означава да се нити слаже, нити не слаже са овом тврдњом и да би њих двоје (3,4%) то углавном учинило, наспрам 8,2% жена које означавају средњи одговор и 1 извештава да би то углавном учинила. Са тврдњом Не бих имао/ла проблем да будем насилан/а према жени која је мушкобањаста 89,4% испитаника/ца изражава неслагање, 6,9% је неодлучно (13,8% мушкараца и 3,8% жена), док слагање изражава 3,7% испитаника/ца (3,4% мушкараца и 3,1% жена). Да мушкарци који се понашају као жене треба да се стиде себе сматра 18,9% мушкараца и 8,9% жена. Феминизирани мушкарци чине да се 19% мушкараца осећа непријатно и 10,2% жена, док жене које личе мушкарце узнемиравају 8,6% мушкараца и 7% жена. Права трансродних особа подржава 24,1% мушкараца и 48,1% жена. 19,2 % мушкараца и 11,4% жена означава да би им било непријатно да имају колегу који је трансродна особа.

ПРЕПОРУКЕ ЗА ИЗРАДУ ЛАП-а ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ЛОКАЛНОГ ИСТРАЖИВАЊА:

- Мушкарци показују традиционалније схватање родних улога него жене, иако испитаници/це у целости у проценту од 10-20% показују традиционално схватање родних улога. Потребно је организовати разне активности којима ће се утицати на измену схватања родних улога, а пре свега едукације, тренинге, јавне акције, онлајн акције и промоције.
- Сваки четврти испитаник или није информисан или није сигуран која је разлика између рода и пола. Потребно је већу пажњу обратити да у активностима које се спроводе као један од критеријума буде што већа заступљеност и обухват мушке популације.
- Насиље у породици је издвојено као доминантан проблем са којим се суочавају жене, као и родно засновано насиље. ЛАП за родну равноправност би требало да обухвати активности које адресирају насиље у породици и родно засновано насиље над женама.
- Резултати у области остваривања пословних резултата према полу указују да је потребно дати више подршке женама приликом остваривања професионалних резултата и развоја сопственог бизниса.

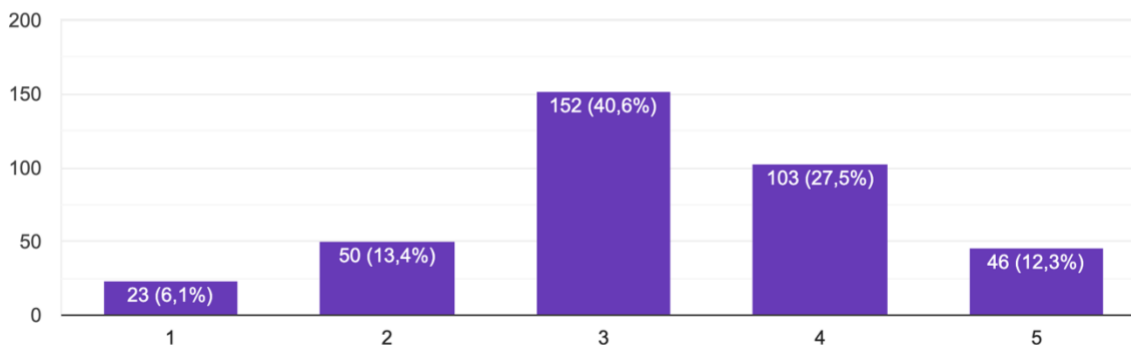
- Резултати указују на потребу да се ради са послодавцима у смеру смањења родне дискриминације на послу, омогућавања једнаког напредовања, адекватног вођења интервјуа за посао, олакшавање пријаве лоше вођеног интервјуа и сл.
- Жене безбедност процењују са просечном оценом 6,15/10, што је релативно ниско. Укључити одређене активности које се тичу безбедности, посебно безбедности на јавним просторима, железничкој и аутобуској станици, Шикари, неосветљеним улицама и парковима.
- Даљи резултати указују генерално на то да и даље постоји схватање о мушкој и женској подели послова за које су и једни и други способни, доста великом степену трансфобије, значају другачијег васпитања за девојчице и дечаке и све ово треба да бити садржински елементи за писање мера у ЛАП-у кроз активности.

РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА О БЕЗБЕДНОСТИ ЖЕНА И ДЕВОЈЧИЦА У ЈАВНИМ ПРОСТОРИМА У СОМБОРУ

У склопу пројекта „Сомбор - безбедан град за жене и девојчице“ који је реализовао FemPlatz уз подршку Агенције Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена у Србији (UN Women) и Британске амбасаде у Београду, Сомборски едукативни центар је уз подршку удружења FemPlatz у првој половини 2023. године реализовао истраживање о безбедности жена и девојчица у јавним просторима. Истраживањем је обухваћено 374 жене и девојчице са подручја Града Сомбора.

Na skali od 1 (ne osećam se bezbedno) do 5 (osećam se potpuno bezbedno) odredite koliko se osećate bezbedno u mestu u kome živite?

374 одговора

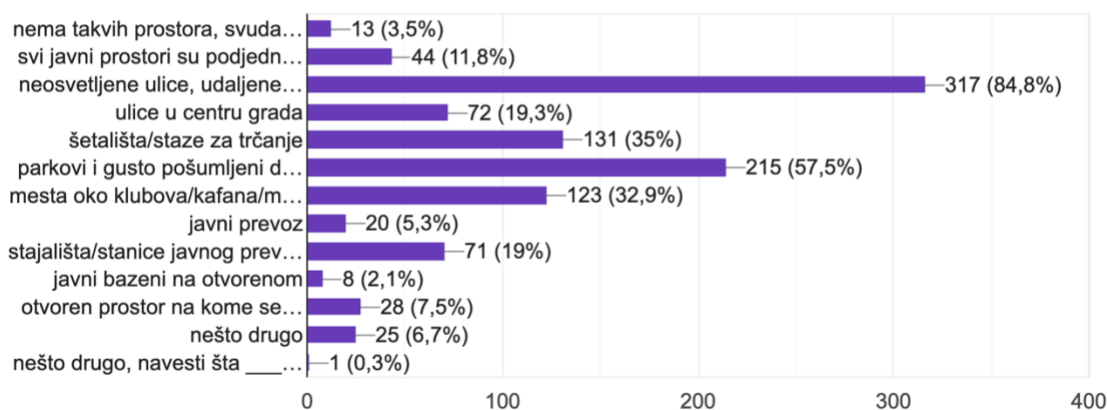

Графикон 9 - Субјективни осећај безбедности испитаница

Испитанице су на скали од 1 (нисам задовољна) до 5 (веома сам задовољна) изразиле колико сматрају да су безбедне у јавним просторима. Њих 40,6% своју безбедност представило је оценом 3, њих 27,5% дало је оцену 4, њих 13,4% дало је оцену 2, 12,3% испитаница дало је оцену 5 док је 6,1% испитаница дало оцену 1.

Које јавне просторе у месту у коме живите сматрате изузетно небезбедним? Можете заокружити више одговора.

374 одговора

Графикон 10 - Небезбедни јавни простори по мишљењу испитаница

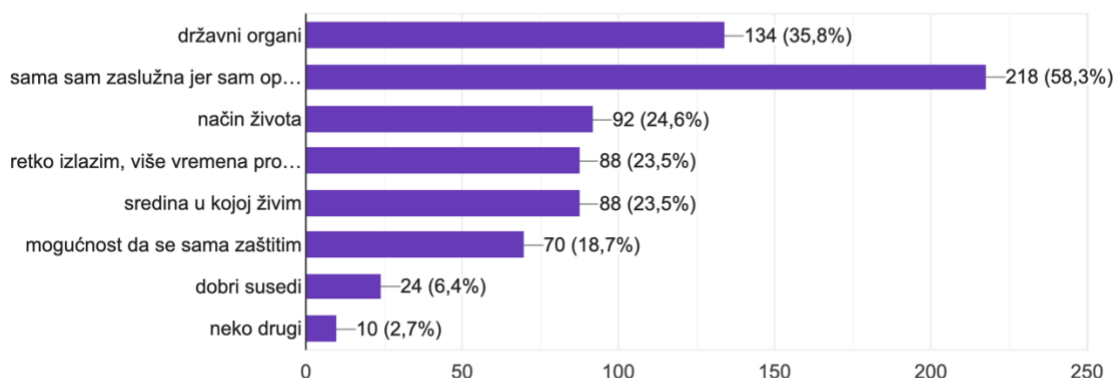
Од укупног броја испитаница њих 84,8% изјавило је да су неосветљене улице, удаљене улице од центра града/села изузетно небезбедне. Њих 57,5% изјавило је да су паркови и густо шумљени делови града такође небезбедни делови града, док је њих 32,9% изјавило да су по њима места око клубова/кафана/места продаје алкохола/наркотика изузетно небезбедни јавни простори.

У оквиру опције НЕШТО ДРУГО наводе се следећи одговори:

- Стамбене објекте у којима су мигранти илегално насељени
- Улице у којима су напуштене куће које су неосветљене
- Околина школа и Железничке станица
- Дечија игралишта
- Шеталиште уз канал

Ko je najviše odgovoran za Vašu ličnu bezbednost? Možete zaokružiti više odgovora?

374 одговора

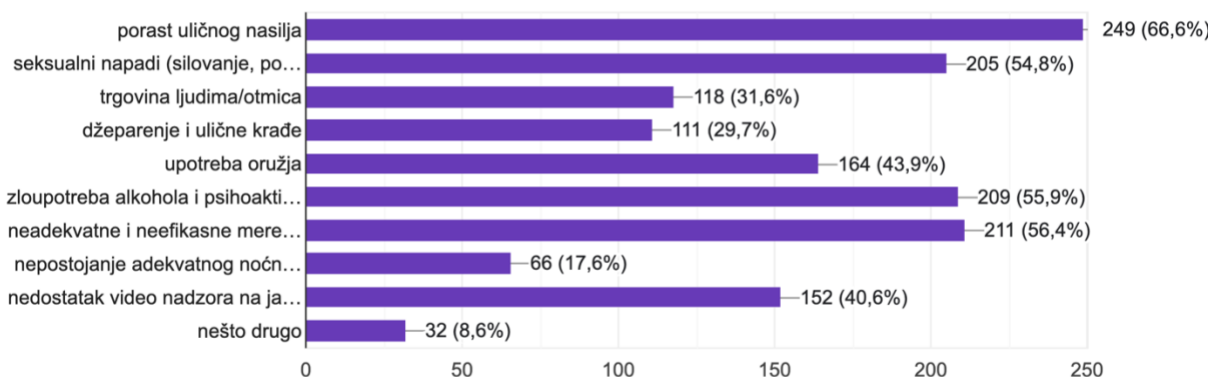

Графикон 11 - Одговорност за личну безбедност

Као одговорне за личну безбедност испитанице су у највећем проценту навеле себе (58,3%), начин живота (24,6%), средину у којој живе (23,5%), док је њих 23,5% навело да ретко излази те више времена проводе код куће.

Šta kod Vas izaziva osećaj nebezbednosti? Možete zaokružiti više odgovora?

374 одговора

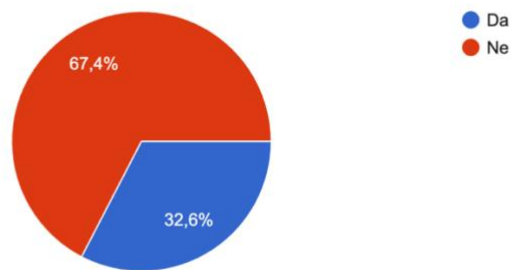
Графикон 12 - Фактори који утичу на осећај небезбедности

Као најзначајније факторе осећаја небезбедности испитанице су навеле пораст уличног насиља, неадекватне и неефикасне мере заштите полиције и државних органа, злоупотребу алкохола и психоактивних супстанци, употребу оружја, као и трговину људима-отмицу.

У оквиру опције НЕШТО ДРУГО наводе се следећи одговори:

- Мигранти
- Пси луталице
- Присуство већег броја странаца - миграната мушког пола
- Политика државе
- Недовољно осветљене улице
- Улична расвета
- Насилничка возња
- Васпитање и утицај породице

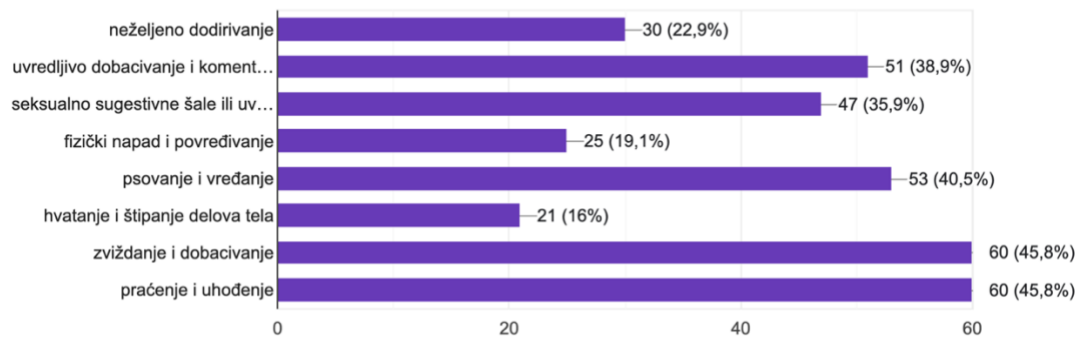
Da li ste bili žrtva nasilja u javnom prostoru?
374 одговора

Графикон 13 - Искуство насиља у јавном простору

На питање у вези са искуством и сусретањем са насиљем у јавном простору 67,4% испитаница навело је да није било жртва насиља у јавном простору, а њих 32,6% одговорило да је било жртва насиља у јавном простору.

Ukoliko je vaš odgovor pozitivan, molimo vas da navedete kakvu vrstu nasilja ste doživeli? Možete zaokružiti više odgovora
131 одговор

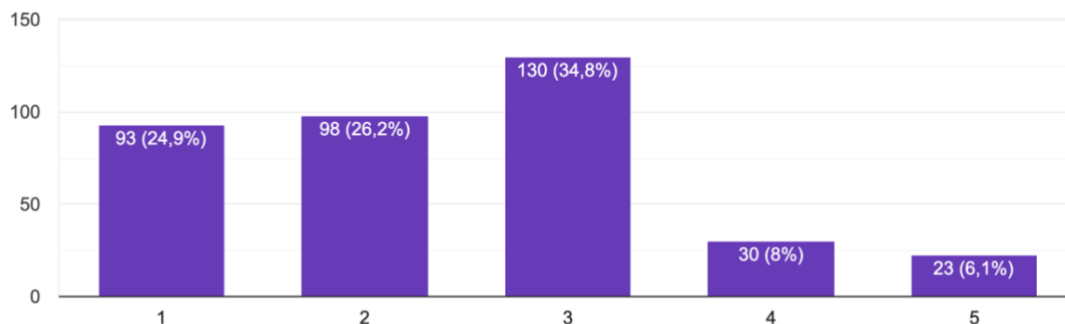

Графикон 14 - Врсте насиља са којима су се испитанице сусреле

На питање у вези са видовима насиља које су испитанице искусиле када је реч о јавним просторима њих 45,8% навело је праћење и ухођење, као и звиждање и добацивање. Њих 40,5% навело је да се сусрело са псовањем и вређањем, док се њих 38,9% сусрело са увредљивим добацивањем и коментарисањем, а њих 35,9% навело је сексуално сугестивне шале или увреде као вид насиља са којим су се суочиле.

Na skali od 1 (nisam zadovoljna) do 5 (veoma sam zadovoljna) izrazite koliko ste zadovoljni radom lokalne samouprave na sprečavanju nasilja prema ženama u javnom prostoru.

374 одговора

Графикон 15 - Ниво задовољства радом локалне самоуправе на спречавању насиља према женама у јавном простору

Испитанице су на скали од 1 (нисам задовољна) до 5 (веома сам задовољна) изразиле задовољство радом локалне самоуправе на спречавању насиља према женама у јавном простору. Њих 34,8% означило је своје задовољство о оценом 3, док је њих 26,2% исто означило оценом 2, а 24,9% испитаница је дало оцену 1.

КОРИШЋЕЊЕ ВРЕМЕНА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Подаци из Истраживања о коришћењу времена (ИКВ) показују да жене у Републици Србији, у просеку, сваког дана, у неплаћеним пословима проведу дупло више времена него мушкарци, али и да на плаћеним пословима раде сат и по мање од мушкараца.

Главни циљ Истраживања о коришћењу времена (ИКВ), које је спроведено у периоду од 5. априла 2021. године до 4. априла 2022. године, јесте да се добију информације о томе како становници Републике Србије проводе време током 24 часа. Основни инструмент истраживања је био дневник у који су чланови/це домаћинства старости 15 и више година уносили активности које су обављали, као и време колико и када су провели у наведеним активностима.

Подаци показују да становник Републике Србије у просеку проведе три сата у плаћеним пословима (3:08). Жене, у просеку, у плаћеним пословима проводе мало мање од два и по сата (2:23), а мушкарци сат и по дуже од њих (3:57), односно скоро четири сата. **Када су у питању плаћени и неплаћени послови, становништво проводи исто време и у плаћеним, и у неплаћеним пословима (3:08), али су присутне и веће родне разлике. Тако жене у неплаћеним активностима у просеку проведу мало више од четири сата (4:09), док се мушкарци неплаћеним пословима баве два сата (2:03), односно дупло мање од жена.**

	Радни дани			Дани викенда			Сви дани		
	Женски	Мушки	Укупно	Женски	Мушки	Укупно	Женски	Мушки	Укупно
Плаћени посао	02:57	04:43	03:48	00:58	02:00	01:28	02:23	03:57	03:08
Неплаћени посао	04:02	01:56	03:01	04:26	02:22	03:26	04:09	02:03	03:08
Учење	00:31	00:31	00:31	00:13	00:10	00:12	00:26	00:25	00:25
Личне потребе	11:20	11:06	11:13	12:08	12:03	12:06	11:34	11:22	11:28
Слободно време	05:08	05:43	05:25	06:15	07:23	06:48	05:27	06:11	05:49
Остале активности	00:01	00:01	00:01	00:01	00:01	00:01	00:01	00:01	00:01

Табела 31 - Просечно време проведено у активностима према врсти дана и полу, Република Србија, 2021/2022. (у сатима и минутима)

Табела 31 приказује просечно време проведено у одређеној активности и односи се на сва анкетирана лица. Рачуна се тако што се укупно време проведено у одређеној активности подели бројем анкетираних лица.

	Радни дани			Дани викенда			Сви дани		
	Женски	Мушки	Укупно	Женски	Мушки	Укупно	Женски	Мушки	Укупно
Плаћени посао	07:31	08:22	08:00	06:00	07:06	06:41	07:18	08:09	07:48
Неплаћени посао	04:20	02:31	03:33	04:43	03:01	03:58	04:27	02:40	03:40
Учење	05:33	06:25	05:56	03:42	03:01	03:22	05:11	05:39	05:24
Личне потребе	11:20	11:06	11:13	12:08	12:03	12:06	11:34	11:22	11:28
Слободно време	05:12	05:47	05:29	06:16	07:26	06:50	05:30	06:15	05:52
Остале активности	00:28	00:33	00:31	00:30	00:38	00:35	00:28	00:34	00:32

Табела 32 - Просечно време оних који су обављали активности, према врсти дана и полу, Република Србија, 2021/2022 (у сатима и минутима)

Табела 32 приказује просечно време оних који су обављали активност и односи се само на лица која су обављала ту активност. Рачуна се тако што се укупно време проведено у одређеној активности подели са бројем лица која су ту активност и обављала.

ПРЕГЛЕД КЉУЧНИХ ИЗАЗОВА

Политика једнаких могућности и унапређење родне равноправности један је од приоритетних циљева Владе у складу са Уставом прописаном обавезом државе да гарантује равноправност жена и мушкараца и води политику једнаких могућности. Континуираним деловањем и ангажманом различитих актера/ки који учествују и креирању и примени јавних политика у овој области у протеклом периоду учињени су одређени помаци на унапређењу родне равноправности. Започете процесе треба наставити, интегрисати родну перспективу у локалне политике и буџет те реализовати низ активности дефинисаних на

основу актуелног стања у различитим областима. Стање у области родне равноправности на националном нивоу може се сагледати анализом индекса родне равноправности.

Индекс родне равноправности је збирни показатељ који омогућава мерење комплексног концепта родне равноправности. Он је утемељен у родној перспективи која рефлектује најважније области политика ЕУ и концептуално је уобличен тако да почива на становишту да родна равноправност доприноси трансформацији друштва. Отуда и вредности индекса рефлектују пре свега родни јаз, а не специфичан положај жена и мушкараца појединачно. Индекс родне равноправности истовремено мери и ниво постигнућа и родни јаз у различитим областима, на скали од 1 до 100. Тако вредности индекса које су ближе 1 одражавају и ниско постигнуће и велики родни јаз, док оне вредности које су ближе 100 одражавају истовремено високо постигнуће и мали или никакав родни јаз у одређеној области. Индекс прати ниво постигнућа и родну равноправност у шест кључних домена политика родне равноправности: раду, новцу, знању, времену, моћи, здрављу, а укључује и два сателитска домена: унакрсне неједнакости и насиље над женама.

Трећи Индекс родне равноправности за Републику Србију заснован је на подацима из 2018. године, износи 58,0 поена и указује на континуиран и спор прогрес у унапређивању родне равноправности. У односу на први Индекс родне равноправности из 2014. године, забележено је повећање вредности од 5,6 поена. Уколико би се напредак наставио овим темпом, биће потребно 59 година до достизања пуне родне равноправности на високом нивоу постигнућа у доменима које индекс обухвата. Упоредни подаци за Индекс родне равноправности за 2014, 2016. и 2018. годину показују да је раст индекса у периоду између другог и трећег извештаја успорен у односу на период између првог и другог извештаја. Подаци о брзини напретка, стагнацији или чак негативним тенденцијама у појединим областима индекса приказани су у инфографику⁴.

---

⁴ Индекс родне равноправности у Републици Србији 2021, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије

	ИНДЕКС			ВЕЛИЧИНА ПРОМЕНЕ у односу на 2014.	ОЦЕНА НАПРЕТКА
	2014.	2016.	2018.		
Индекс родне равноправности	52,4	55,8	58,0	5,6	ПОСТОЈАН, СПОР: 59 година до пуне равноправности уз овај темпо промена, мада зависи од напретка у доменима
Рад	67,3	68,2	69,4	2,1	ПОСТОЈАН, СПОР: 58 година до пуне равноправности уз овај темпо промене
Новица	59,1	60,2	59,7	0,6	КОЛЕБЉИВ: 269 година до пуне равноправности уз овај темпо промене
Знање	56,9	57,3	56,0	-0,9	НЕГАТИВАН: равноправност недостижна уз овај правац промена
Бројке	48,7	48,7	48,7	-	СТАГНАНТАН*: ∞ време потребно до пуне равноправности уз овај темпо промена
Мил	28,0	37,3	46,5	18,5	ПОСТОЈАН: 2,5 година до пуне равноправности уз овај темпо промене
Здравље	83,4	84,0	84,1	0,7	СТАГНАНТАН: 93 године до пуне равноправности уз овај темпо промена

* Подаци за овај домен доступни су само за 2015. годину, тако да је стагнантан тренд заправо последица недостатка нових података а не фактичког стања.

Инфографик – Индекс родне равноправности

Кључни изазови у области родне равноправности наведени у Националној стратегији за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године су:

- Патријархални културни обрасци и норме, широко распрострањени родни стереотипи и предрасуде још увек су доминантни, а ојачан је и антиродни дискурс и мизогинија, који се недовољно ефикасно сузбијају.
- Кашњење у доношењу закона и пратећих прописа за примену закона, одлагање примене закона, кашњење или неусвајање планских докумената, па и непостојање планских докумената значајних за остваривање родне равноправности.
- Непотпуно, недоследно и неравномерно интегрисање родне перспективе у јавне политике (законе, планске документе и буџет) у различитим областима значајним за остваривање родне равноправности.
- Недовољно препознавање и разумевање специфичних околности у којима се налазе особе из осетљивих група, непотпуно и недоследно интегрисање њихових потреба у јавне политике и мере које доприносе њиховој инклузији у областима значајним за остваривање родне равноправности.
- Недовољно ефикасно и делотворно спровођење постојећих закона, политика и мера за унапређење родне равноправности.

- Недостатак имплементационих инструмената и координације активности у овој мултисекторској области и ограничени капацитети механизма РР препрека су за свеобухватне и координисане активности свих актера/ки који/е учествују у активностима на унапређивању родне равноправности и затварању родног јаза.
- Родни јаз у економији је продубљен.
- Изостаје препознавање и уважавање разлика у потребама и проблемима са којима се сусрећу жене и мушкарци, а посебно рањиве групе, и праћење података и показатеља који о томе говоре. Многи подаци релевантни за сагледавање стања у области родне равноправности недостају, или нису јавно доступни, иако је то законска обавеза. Није успостављен јединствен и стандардизован систем прикупљања, евидентирања, праћења и размене података на начин да олакшава креирање родно одговорних политика.
- Није обезбеђено стабилно, транспарентно и одрживо финансирање јавних политика, мера и активности на унапређивању родне равноправности, као и механизма РР, али и свих других актера/ки који/е у доменима својих надлежности суделују у креирању и спровођењу јавних политика у овој области.
- Сарадња са ОЦД и академском заједницом није институционализована, а потенцијали ОЦД и академске заједнице још увек су недовољно укључени у креирање и примену јавних политика и буџета у области родне равноправности. Није обезбеђена дугорочна подршка раду женских ОЦД, укључујући и оне које женама пружају специјализоване услуге подршке.
- Околности изазване пандемијом болести COVID-19 показале су да кризне ситуације различито утичу на жене и мушкарце, а нарочито на особе које припадају рањивим групама, као и да родни аспекти кризних ситуација нису били у довољној мери препознати, што се одразило и на креирање и предузимање мера током ванредног стања и ванредне ситуације, па је неопходно да се код планирања опоравка то промени и да се креирају родно одговорне мере.

ЦИЉЕВИ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ И МЕРЕ ЗА ЊИХОВО ОСТВАРИВАЊЕ

Општи циљ: превазилажење родног јаза и остваривање родне равноправности на подручју Града Сомбора као предуслов за развој друштва и унапређење квалитета живота жена и мушкараца, девојчица и дечака.

Циљеви Локалног акционог плана за родну равноправност усаглашени су са циљевима и мерама обухваћеним Националном стратегијом за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године. Базирани су на специфичностима локалног контекста, на

актуелним потребама и препорукама које су проистекле из тумачења резултата истраживања спроведеног за потребе израде ЛАП-а у првом кварталу 2023. године.

ЛАП се ослања и на Агенду 2030, усклађен је са овом Агендом и процесом приступања ЕУ, а циљеви, мере и активности одговарају циљевима и потциљевима дефинисаним Агендом 2030. Поред циља 5. који се односи у целини на родну равноправност као фактор развоја то су и: циљ 1. (Свет без сиромаштва) потциљеви 1.б и 1.4; циљ 2. (Свет без глади) потциљеви 2.3, 2.4 и 2.а, циљ 3. (Добро здравље) потциљеви 3.4, 3.7, 3.8 и 3.а, циљ 4. (квалитетно образовање) потциљеви 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 и 4.а, циљ 6. (Чиста вода и санитарни услови) потциљеви 6.1, 6.2 и 6.4, циљ 7. (Доступна и обновљива енергија) потциљеви 7.1 и 7.2, циљ 8. (Достојанствен рад и економски раст) потциљеви 8.8 и 8.б, циљ 9. (Индустрија, иновације, инфраструктура) потциљ 9.5, циљ 10. (Смањење неједнакости) потциљеви 10.2, 10.3, 10.4 и 10.7, циљ 11. (Одрживи градови и заједнице) потциљеви 11.1 и 11.7, циљ 12. (Одговорна потрошња и производња) потциљеви 12.8, 12.а и 12.б, циљ 13. (Акција за климу) потциљеви 13.2, 13.3 и 13.а, циљ 15. (Живот на земљи) потциљ 15.9 и циљ 16. (Мир, правда и снажније институције) потциљеви 16.1, 16.3, 16.6, 16.7, 16.9, 16.10, 16.а и 16.б).

Праћење испуњености општег циља вршиће се кроз праћење и вредновање учинака и ефеката примене ЛАП-а и кроз извештавање о постигнутим резултатима. Ефекти примене јавне политике у области родне равноправности мериће се на основу доступних података о родној равноправности на подручју Града Сомбора у различитим сферама живота и рада, на основу извештаја у области родне равноправности, као и на основу испуњености индикатора на нивоу мера и активности.

Као извори верификације за постигнуте резултате и ефекте примене мера из овог документа, служиће званичне информације и подаци институција, подаци академске заједнице, као и друге доступне информације и подаци удружења грађана која делују у области родне равноправности.

АКЦИОНИ ПЛАН

У складу са Националном стратегијом за родну равноправност, резултатима локалних истраживања и извршеном анализом, Акциони план предвиђа:

Општи циљ:

Превазилажење родног јаза и остваривање родне равноправности на подручју Града Сомбора као предуслов за развој друштва и унапређење квалитета живота жена и мушкараца, девојчица и дечака.

Посебни циљеви:

Посебан циљ 1: Смањен родни јаз у економији, науци и образовању као предуслов и подстицај социо-економског развоја локалне заједнице;

Посебан циљ 2: Обезбеђене једнаке могућности за остваривање и заштиту људских права као претпоставка развијене и безбедне заједнице са посебним фокусом на безбедност жена и девојчица у јавним просторима;

Посебан циљ 3: Обезбеђена приступачна и свеобухватна здравствена и социјална заштита и спортско-рекреативни садржаји за жене и девојчице;

Посебан циљ 4: Успостављен систем за креирање и спровођење родно одговорних јавних политика и буџета уз ефикасно праћење, анализу, евидентирање и објављивање родно осетљивих података

Мере и активности за остваривање посебних циљева:

Посебан циљ 1: Смањен родни јаз у економији, науци и образовању као предуслов и подстицај социо-економског развоја локалне заједнице			
Мера 1.1. Подршка програмима и услугама за повећање активације жена на тржишту рада, побољшање њихове запошљивости и samozapošljivosti, као и развијање радних места за жене са додатно отежаним приступом одрживом запошљавању и samozapošljivaњу			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
1.1.1. Детаљна анализа положаја жена на тржишту рада са посебним фокусом на жене из осетљивих група	Број извршених анализа Број обухваћених области Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана НСЗ	2023.
1.1.2. Анализа прекарног рада, рада на црно и других нетипичних облика рада на квалитет свакодневног живота жена и мушкараца и препоруке за унапређење положаја	Број извршених анализа Број обухваћених области Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана НСЗ	2024.
1.1.3. Реализација и промоција програма који имају за циљ повећање запошљивости и запослености жена	Број реализованих програма Број информисаних жена	Градска управа НСЗ	2023-2025.
1.1.4. Реализација и промоција програма који имају за циљ економско оснаживање и подршку женама у руралним срединама	Број реализованих програма Број информисаних жена	Градска управа НСЗ	2023-2025.
Мера 1.2. Препознавање неплаћеног кућног рада и креирање услова за повећање расположивог времена за плаћени рад, лични развој и слободно време			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
1.2.1. Мапирање постојећих услуга које доприносе смањењу неплаћеног кућног рада на свим нивоима	Број мапираних услуга Број креираних извештаја	Удружења грађана	2024.

1.2.2. Едукативни програми и кампање о равномерној расподели неплаћеног кућног рада и бриге о деци и старијима у породици	Број реализованих програма и кампања Број информисаних грађанки и грађана	Удружења грађана	2023-2025.
Мера 1.3. Смањење платног јаза између жена и мушкараца на тржишту рада у свим секторима и повећање учешћа жена у високо плаћеним пословима			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
1.3.1. Спровођење истраживања и анализа о узроцима платног јаза по секторима привреде и врстама занимања и препоруке за смањење платног јаза	Број реализованих истраживања Број анализираних сектора Број закључака и препорука	Удружења грађана НСЗ Привредна комора	2024.
1.3.2. Информативно едукативне кампање и активности усмерене ка локалним актерима које подижу свест о проблему платног јаза међу запосленима заснованог на роду	Број спроведених кампања и активности Број информисаних грађанки и грађана	Градска управа Савет за родну равноправност Удружења грађана	2024.
Мера 1.4. Успостављање системске подршке за започињање, развој и раст бизниса у већинском власништву жена и повећање профитабилности њихових предузетничких активности			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
1.4.1. Родна анализа локалних политика у области предузетничког пословања	Број спроведених анализа Број обухваћених политика Број закључака и препорука	Градска управа Савет за родну равноправност Удружења грађана	2023.
1.4.2. Реализација активности које би помогле боље балансирање пословног и породичног живота	Број реализованих активности Број укључених грађанки и грађана	Удружења грађана	2023-2025.
1.4.3. Спровођење истраживања о положају и проблемима са којима се сусрећу жене предузетнице, незапослене жене различитих узрасних категорија које се нису охрабриле да покрену сопствени посао и положају жена у области пољопривреде	Број спроведених истраживања Број обухваћених предузетница и незапослених жена Број закључака и препорука	Удружења грађана	2023.

1.4.4. Спровођење конкурса за подршку економском развоју и промоцији женског предузетништва	Број реализованих конкурса Број жена које аплицирају на конкурсе Број жена које су добиле субвенције	Градска управа НСЗ	2023-2025.
1.4.5. Промоција и подстицање женског предузетништва и јавних позива који имају за циљ економско оснаживање жена	Број информисаних и охрабраних жена Број нових предузетница на подручју Града Сомбора	Градска управа НСЗ	2023-2025.
1.4.6. Едукација и информисање жена у области покретања бизниса, пословања, законских обавеза, маркетинга, актуелних субвенција и сл.	Број одржаних едукација Број информисаних жена	Градска управа НСЗ Удружења грађана	2023-2025.
Мера 1.5. Успостављање системске подршке за подстицање учешћа жена у друштвеним и технолошким иновацијама и повећању користи од иновационе делатности			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
1.5.1. Успостављање евиденције о иноваторима и иноваторкама	Број креираних евиденција Број иноваторки и иноватора на подручју Града Сомбора	Градска управа Удружења грађана Привредна комора	2024.
1.5.2. Информативне, едукативне и промотивне активности за подстицање жена и девојака на учешће у иновационој делатности повезаној са дигиталном, циркуларном и зеленом економијом кроз истраживачке тимове као стручњакиње, али и као предузетнице у овим областима	Број реализованих активности Број жена и девојка у иновационој делатности	Градска управа Удружења грађана Привредна комора	2024.
1.5.3. Информативне, едукативне и промотивне активности за повећано учешће жена у заштити интелектуалне својине и патената, повећање знања и информација о заштити интелектуалне својине и иновационој делатности	Број реализованих активности	Градска управа Удружења грађана Привредна комора	2024-2025.
Посебан циљ 2: Обезбеђене једнаке могућности за остваривање и заштиту људских права као претпоставка развијене и безбедне заједнице са посебним фокусом на безбедност жена и девојчица у јавним просторима			

Мера 2.1. Успостављање гаранција за владавину права, једнаке могућности приступа правди и обезбеђивање ефикасне и делотворне заштите људских права и родне равноправности			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
2.1.1. Анализа локалних докумената и креирање препорука за унапређење заштите права жртава родно заснованог насиља и насиља у породици, тортуре и нечовечног или понижавајућег поступања и трговине људима	Број извршених анализа Број обухваћених области Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана	2024.
2.1.2. Организовање обука за запослене у ЈЛС, правосуђу, полицији, образовању, удружењима грађана, здравству, социјалној заштити, спорту, представнике Савета месних заједница итд. за унапређење знања о родној равноправности и антидискриминационом законодавству, заштити права, посебно права друштвено осетљивих група	Број реализованих обука Број полазница и полазника обука Број укључених институција/организација	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.1.3. Организовање јавних кампања за промовисање владавине права, родне равноправности, приступа правди, надлежностима институција у пружању заштите од родно засноване дискриминације и родно заснованог насиља	Број спроведених кампања Број информисаних грађанки и грађана	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.1.4. Организовање јавних догађаја, трибина, конференција, јавних слушања, дебата о родној равноправности, родним стереотипима и предрасудама и значају њиховог превазилажења, људским правима и владавини права и значају ових питања за развој друштва и свакодневни живот грађана и грађанки РС	Број организованих догађаја Број учесника/ца активности	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
Мера 2.2. Повећан ниво свести јавности о значају родне равноправности			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
2.2.1. Информисање грађана/ки о значају родне равноправности путем штампаних и електронских материјала, трибина, округлих столова и других јавних догађаја	Број реализованих активности Број информисаних грађана/ки	Градска управа Савет за родну равноправност Града Сомбора	2023-2025.

		Удружења грађана Институције	
2.2.2. Едукација грађана/ки, деце и омладине о значају родне равноправности путем радионица и других видова неформалног образовања	Број реализованих активности Број едукованих грађана/ки	Градска управа Савет за родну равноправност Града Сомбора Удружења грађана Институције	2023-2025.
2.2.3. Промоција успешних жена из различитих области у функцији пружања позитивног примера девојчицама и младим женама	Број реализованих активности Број укључених успешних жена Број информисаних грађана/ки	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.2.4. Организовање јавних догађаја/кампања за промовисање родне равноправности и обележавање празника и важних датума у историји женског покрета и датума значајних за родну равноправност	Број реализованих активности Број обележених датума Број укључених грађана/ки	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.2.5. Едукација и информисање шире јавности о схватању родних улога	Број реализованих активности Број обележених датума Број информисаних грађана/ки	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.2.6. Оснаживање дечака и мушкараца путем едукација, тренинга и обука са циљем смањења предрасуда о традиционалном схватању родних улога	Број реализованих активности Број учесника активности	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.2.7. Едукативни програми и јавне кампање о родном идентитету и разликама између рода и пола, с посебним фокусом на обухват мушке популације	Број реализованих кампања и активности Број информисаних грађанки/грађана	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.2.8. Едукативни програми и кампање о трансфобији с циљем подизања свести и унапређења дијалога међу различитим категоријама становништа	Број реализованих кампања Број информисаних грађанки/грађана	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.2.9. Јавне кампање о значају једнаког васпитања дечака и девојчица са посебним фокусом на равномерну расподелу приликом обављања послова у домаћинству	Број реализованих кампања Број информисаних грађанки/грађана	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.

2.2.10. Јавне кампања за промовисање очинства и улоге мушкараца у родитељству, као и организовање школа родитељства у које су укључени и очеви	Број реализованих кампања Број информисаних грађанки/грађана	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
Мера 2.3. Унапређена безбедност жена и девојчица кроз елиминацију свих облика насиља, укључујући трговину људима, сексуалне и друге облике експлоатације, посебно у време криза и ванредних ситуација			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
2.3.1. Израда и објављивање извештаја о стању у области родно заснованог насиља према женама и насиља у породици и фемицида на територији Града Сомбора	Број урађених извештаја Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана Медији Полицијска управа Центар за социјални рад	2023-2025.
2.3.2. Израда извештаја и анализа о броју и врсти доступности општих и специјализованих услуга подршке жртвама насиља и финансирању услуга за жене жртве насиља, посебно финансирању ових услуга које пружају женске ОЦД и услуга које су намењене женама из друштвено осетљивих група	Број урађених извештаја и анализа	Градска управа Удружења грађана Медији Установе социјалне заштите	2023.
2.3.3. Организовање обука за професионалце/ке из надлежних институција за примену измењених прописа који се односе на заштиту жена жртава родно заснованог насиља, посебно жена из друштвено осетљивих група и прописа којима се додатно унапређује координација и сарадња у поступању надлежних институција у превенцији и заштити од свих облика насиља према женама	Број реализованих обука Број полазника/ца обука	Градска управа Институције Удружења грађана	2024.
2.3.4. Израда извештаја о стању у области родно заснованог насиља према женама и насиља у породици у току кризних и ванредних ситуација и предузетим мерама, посебно о стању рањивости жена из друштвено осетљивих група (LGBTI, жене са инвалидитетом, жене избеглице и	Број урађених извештаја	Градска управа Удружења грађана Медији Институције	2023-2025.

мигранткиње, Ромкиње, жене жртве трговине људима)			
2.3.5. Истраживање свих облика родно заснованог насиља према женама на подручју Града Сомбора	Број реализованих истраживања Број укључених актера/ки	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.3.6. Организовање јавних кампања и догађаја (округлих столова, конференција, трибина и дебата) за промену свести и ставова јавности о родно заснованом насиљу прама женама и насиљу у породици, посебно из друштвено осетљивих група	Број реализованих активности Број укључених грађана/ки	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.3.7. Едукација просветних радника/ца о родној равноправности, родном идентитету, родно заснованом насиљу, превенцији и начинима реаговања	Број реализованих активности Број укључених просветних радника/ца	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.3.8. Едукације младих о препознавању родно заснованог насиља, превенцији и начинима реаговања	Број реализованих активности Број младих учесника/ца активности	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
2.4. Унапређена безбедност жена и девојчица у јавним просторима			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
2.4.1. Санација архитектонских баријера, унапређење саобраћајне сигнализације и јавне расвете на локацијама које су жене оцениле као небезбедне (железничка и аутобуска станица, Шикара, неосветљене улице и паркови и сл.).	Број санираних архитектонских баријера Количина постављене расвете Број локација на којима је унапређена расвета Количина унапређене/постављене саобраћајне сигнализације	Градска управа Институције ЖКП	2023-2025.
2.4.2. Санација постојећих и изградња нових пешачких и бицикличких стаза са расветом	Број метара санираних пешачких и бицикличких стаза Број метара изграђених пешачких и бицикличких стаза	Градска управа Институције ЖКП	2023-2025.
2.4.3. Интервенција у јавном простору са циљем стварања услова за безбеднији боравак жена и девојчица – дечија	Број изграђених игралишта, паркова, теретана и сл. са	Градска управа Институције ЖКП	2023-2025.

игралишта, паркови, теретане на отвореном и сл.	инфраструктуром која доприноси осећају безбедности Број игралишта, паркова, теретана и сл. којима је унапређена инфраструктура која доприноси осећају безбедности		
---	--	--	--

Посебан циљ 3:

Обезбеђена приступачна и свеобухватна здравствена и социјална заштита и спортско-рекреативни садржаји за жене и девојчице

Мера 3.1. Унапређење доступности и квалитета здравствене заштите без дискриминације, укључујући програме ране превенције у области сексуалног и репродуктивног здравља, рака дојке и рака грлића материце, као и подизање свести о савременим облицима контрацепције и побољшање приступа услугама за планирање породице

Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
3.1.1. Израда родних анализа доступности примарне и секундарне здравствене заштите грађанкама и грађанима, а посебно осетљивим друштвеним групама (старије жене, жене са инвалидитетом, Ромкиње и др.), као и старије жене и мушкарци из сеоских средина	Број извршених анализа Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана Здравствене установе Институције	2024.
3.1.2. Израда родне анализе расположивости и квалитета услуга саветовања о репродуктивном здрављу, коришћењу контрацепције и учешћу у програмима припреме за рађање	Број извршених анализа Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана Здравствене установе Институције	2024.
3.1.3. Израда родне анализе приступачности и опремљености здравствених установа, објеката и обучености здравствених радника/ца за пружање услуга особама/женама са инвалидитетом	Број извршених анализа Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана Здравствене установе Институције	2024.
3.1.4. Едукација друштвено осетљивих група о правима из здравствене заштите и мерама превенције у области репродуктивног здравља као и превенције полно преносивих болести	Број реализованих активности Број информисаних грађана/ки	Градска управа Здравствене установе Удружења грађана	2023-2025.

3.1.5. Спровођење информативних и едукативних кампања о раном откривању рака грлића материце, рака дојке и других малигних обољења ради превентивних прегледа (скрининга), као и за превенцију рака простате код мушкараца	Број реализованих кампања Број информисаних грађана/ки	Градска управа Здравствене установе Удружења грађана	2023-2025.
Мера 3.2. Обезбеђење социјалне сигурности, смањење сиромаштва, социјалне искључености и унапређење доступности услуга социјалне заштите ради очувања и повећања квалитета живота, благостања жена и мушкараца из рањивих група, као и подршке породицама у задовољавању животних потреба			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
3.2.1. Спровођење свеобухватне анализе потреба и аспирација угрожених група жена – Ромкиња, старијих жена, жена са инвалидитетом, самохраних мајки, жена на селу, избеглих и расељених жена у области социјалне заштите	Број извршених анализа Број обухваћених жена Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана Институције	2023.
3.2.2. Мапирање потреба жена и мушкараца из осетљивих група који немају приступ, а имају потребу за различитим врстама услуга	Број извршених анализа Број обухваћених жена и мушкараца Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана Установе социјалне заштите Институције	2023.
3.2.3. Спровођење јавних кампања о прерасподели одговорности између жена и мушкараца у економији старања	Број реализованих кампања Број информисаних грађанки/грађана	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
3.2.4. Информисање и едукација жена из друштвено осетљивих група о социо–економским правима	Број реализованих активности Број информисаних грађанки/грађана	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
Мера 3.3. Унапређење доступности и квалитета спортских и рекреативних садржаја за жене и девојчице			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
3.3.1. Анализа родног буџетирања спортских клубова/организација	Број извршених анализа Број закључака и препорука	Градска управа Удружења грађана	2024.

		Спортски савез Града Сомбора Институције	
3.3.2. Организација и спровођење бесплатних спортских и рекреативних активности у циљу побољшања здравља жена	Број реализованих активности Број корисница активности	Градска управа Спортски савез Града Сомбора	2023-2025.
3.3.3. Организовање курсева за самоодбрану за жене и девојчице	Број реализованих курсева Број жена које су похађале курсеве	Градска управа Спортски савез Града Сомбора Спортски клубови Удружења грађана	2023-2025.
Посебан циљ 4: Успостављен систем за креирање и спровођење родно одговорних јавних политика и буџета уз ефикасно праћење, анализу, евидентирање и објављивање родно осетљивих података			
Мера 4.1. Обезбеђивање равноправног учешћа жена и мушкараца, посебно друштвено осетљивих група у процесима доношења одлука			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
4.1.1. Организовање јавних кампања у циљу промовисања родне равноправности у политичком животу, заступљености и учешћу жена у одлучивању у институцијама и на руководећим местима	Број реализованих кампања Број информисаних грађана/ки	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
4.1.2. Организовање јавних догађаја, трибина, конференција, дебата о родној равноправности у политичком животу, родним стереотипима и предрасудама и значају њиховог превазилажења за развој друштва	Број реализованих активности Број учесника/ца	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.
4.1.3. Обезбеђивање равноправне партиципације мушкараца и жена приликом формирања радних тела у склопу ЈЛС	Број мушкараца и жена у радним телима у склопу ЈЛС	Градска управа	2023-2025.
4.1.4. Успоставити сарадњу ЈЛС и удружења грађана у циљу укључивања жена у процес консултација приликом израде јавних политика	Број информисаних удружења грађана о консултацијама Број жена укључених у консултације приликом израде јавних политика	Градска управа Институције Удружења грађана	2023-2025.

Мера 4.2. Обезбеђивање родно осетљивих предлога за уређење града и равноправног учешћа жена и мушкараца у просторном планирању

Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
4.2.1. Информисање жена о садржају и начину доношења просторног и урбанистичког плана	Број одржаних активности Број информисаних жена	Градска управа Институције ЈКП Удружења грађана	2023-2025.
4.2.2. Консултације са женама о приоритетима у области уређења града (квалитативна и квантитативна истраживања, фокус групе, округли столови, јавни догађаји и сл.)	Број одржаних консултација Број укључених жена	Градска управа Институције ЈКП Удружења грађана	2023-2025.
4.2.3. Консултације са особама са инвалидитетом о приоритетима у области уређења града (квалитативна и квантитативна истраживања, фокус групе, округли столови, јавни догађаји и сл.)	Број одржаних консултација Број укључених особа са инвалидитетом	Градска управа Институције ЈКП Удружења грађана	2023-2025.
4.2.4. Мапирање локација на подручју Града Сомбора које је потребно уредити у складу са потребама жена, особа са инвалидитетом и других осетљивих група	Број мапираних локација Број укључених актера/ки	Градска управа Институције ЈКП Удружења грађана	2023-2025.

Мера 4.3. Развој и унапређење родне статистике; повећање доступности података и информација

Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
4.3.1. Израда базе података о запосленима у органима јавне управе, јавним службама, управљачким структурама свих органа и институција чији је оснивач Град, по полу	Број креираних база података Број укључених институција/јавних служби	Градска управа	2023-2025.
4.3.2. Прикупљање, праћење, анализа, евидентирање и објављивање родно осетљивих података	Број прикупљених података Број извршених анализа Број јавно објављених података	Градска управа Институције ЈКП	2023-2025.
4.3.3. Израда годишњег извештаја о реализацији Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности и достављање истог Министарству најкасније	Број израђених извештаја	Градска управа	2024-2025.

до 15. јануара текуће године за претходну годину			
4.3.4. Евидентирање података о остваривању родне равноправности у складу са одредбама Закона о родној равноправности (носилац органи јавне власти и послодавци који имају више од 50 запослених)	Број прикупљених података Број носилаца органа јавне власти који су евидентирали податке	Градска управа Послодавци који имају више од 50 запослених	2023-2025.
Мера 4.4. Унапређени капацитети за креирање родно одговорних јавних политика, анализу и праћење ефеката јавних политика на остваривање родне равноправности			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
4.4.1. Информисање и подршка у унапређењу рада свих актера/ки у локалној заједници, а у контексту родно осетљиве статистике и евиденције	Број одржаних инфо сесија, састанака и сл. Број укључених актера/ки	Градска управа Удружења грађана Институције	2023-2025.
4.4.2. Едукација запослених у ЈЛС, институцијама и активиста удружења грађана у области родне равноправности	Број одржаних обука Број полазница/ка обука	Градска управа Удружења грађана Институције	2023-2025.
Мера 4.5. Континуирана и појачана примена родно одговорног буџетирања у поступку планирања и извршења буџета и повећање улагања у активности за остваривање родне равноправности			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
4.5.1. Едукације запослених у ЈЛС, ЈКП, образовним, здравственим, установама културе и социјалне заштите, одборника и одборница, представника и представница Савета МЗ у области родно одговорног буџетирања	Број одржаних обука Број полазница/ка обука	Градска управа Удружења грађана Институције	2023-2025.
4.5.2. Умрежавање и континуирана сарадња ЈЛС са институцијама и удружењима грађана која се баве унапређењем положаја жена у циљу укључивања у поступак планирања буџета, јавну расправу о буџету и партнерстава на пројектима	Број одржаних састанака Број укључених актера	Градска управа Удружења грађана Институције	2023.
Мера 4.6. Мониторинг и евалуација Локалног акционог плана за родну равноправност			
Активности	Индикатори	Носилац активности	Период реализације
4.6.1. Формирање тима за мониторинг и евалуацију ЛАП-а за родну равноправност	Број формираних тимова Број чланова тима	Градска управа	2023.

		Савет за родну равноправност Града Сомбора	
4.6.2. Прикупљање података од удружења грађана, ЈЛС и институција о реализованим активностима из ЛАП-а за родну равноправност	Број контактираних удружења и институција Број актера који су доставили податке	Градска управа Савет за родну равноправност Града Сомбора Удружења грађана Институције	2023-2025.
4.6.3. Креирање годишњих извештаја о реализованим активностима из ЛАП-а за родну равноправност	Број креираних извештаја	Градска управа Савет за родну равноправност Града Сомбора	2024-2025.

ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ

Средства за спровођење акционог плана обезбеђиваће се из различитих извора, и то: из буџета Града Сомбора, из средстава донатора, односно путем програма и пројеката који ће се реализовати на основу Локалног акционог плана за родну равноправност.

За све наведене мере процењени су трошкови имплементације, али средства нису јасно опредељена, те ће се након усвајања Локалног акционог плана за родну равноправност приступити даљем планирању извора финансирања ових мера.

МОНИТОРИНГ, ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Праћење је системска активност прикупљања података и информација потребних за мерење успеха реализације планираних циљева и активности. Планом су предвиђени индикатори као јединице мере успеха појединачних активности. Извештај о праћењу реализације ЛАП-а представља основ за анализу и оцену квалитета плана и потенцијалну ревизију.

Партиципативни мониторинг који ће бити примењен за сваку годину укључује носиоце активности, институције и партнерске организације. На основу извештаја о мониторингу, Савет за родну равноправност формираће оцену реализације Локалног акционог плана са препорукама за даљи рад на имплементацији активности.

Годишњи извештај о реализацији Локалног акционог плана Савет за родну равноправност подноси Скупштини Града Сомбора.